

Običajna lista: --
Celo leto . . . K 10--
Pol leta . . . 5--
Četrt leta . . . 2.50
Posamezno . . . 1--
Tukaj Avstrije: --
Celo leto . . . 15--
Posamezne številke
-- 10 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oznanila
se računajo po 12 v.
od 6 redne petkovske
večkratnih oznanilih
popust.
„Straža“ izhaja v po-
deljek in petek popoldne.
Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
Noroška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Zmage nam ne prinesejo miru.

Mirovno vprašanje je preporno ne samo le v Brestu-Litovskem, marveč tudi v Nemčiji. V Brestu-Litovskem se to vprašanje v mirni in dostojni obliki razpravlja med zastopniki nedavno se še med seboj vojskujočih držav, v Nemčiji pa se v razdraženi obliki razmotri med posameznimi političnimi strankami. Glavni gesli sta: „Tukaj sporazumni mir!“ — „Tukaj nemški zmagoviti mir (Siegfriede)!“

Nemški zmagoviti mir so si zapisali na prapor vsenemci, nemški protestantovski konzervativci in zastopniki vojne industrije. Agitacijo zanj pa je vzela v roke „Domovinska stranka“, kateri dejansko načeljuje znani veliki admiral Tirpitz. Njih cilj je z aneksijami tujega, v vojni osvojenega ozemlja povečati Nemčija, ki se naj vrh tega še obogati z vojnimi odškodninami in z gospodarskimi dobrinami. Pot k temu cilju pa je zmaga, zmaga na kopnem in na morju, zmaga nad vsemi sovražniki, izvojevana z nemško močjo.

Vsenemško glasilo „Deutsche Zeitung“ piše: „Proč s svetovno vestjo! Proč z duhom svetovnega bratstva! Nemška vest moči edino boji naš zapovednik in naš voditelj! Naše geslo: Več moči, več nemške moči!“

S temi in enakimi glasilkami vsenemci živanno in strastno agitirajo zoper sporazumni mir, kakor ga nameravajo skleniti zastopniki v Brestu-Litovskem. Obešajo se na vojno suknjo Hindenburga in Ludendorfa ter zahtevajo kot prvo žrtev sporazumnega miru padec in glavo Kühlmanna, glavnega nemškega zastopnika v Brestu-Litovskem. Njihovo upanje se tudi lovi okoli kronanih glav. „Domovinska stranka“ namreč priporoča, naj se ugovori zoper nameravani sporazumni mir pošljejo ne samo Hindenburgu, marveč tudi nemškemu cesarju, nemškemu prestolonasledniku in tudi saksonskemu kralju, ki se tudi ne more sprijazniti s sporazumnim mirom, temveč zahteva zavarovalni mir, ki temelji na aneksijah sosed-

nih pokrajin, katere so zasedene od nemške vojne sile.

Za Avstrije, ki se zavzemamo za pravični sporazumni mir, kateri temelji na samoodločbi narodov ter izključuje aneksije in odškodnine, je razveseljivo, če se iz sredine vsenemškega agitacijskega hrupa dvigne tehten glas, ki svari pred precenjevanjem lastne moči in podcenjevanjem sovražnika, opominjevalen glas, ki odkrito in odločno naznanja, da zmage ne morejo nikdar prinesiti miru, da podmorski čolni sovražnika ne morejo premagati, k večjemu ga morejo samo nagniti k temu, da se začne pogajati, da je sedanji svetovni boj po svojem bistvu gospodarski boj, ki se ne da dovršiti z orožjem, marveč s pogodbami, torej s sporazumom.

To je glas slovitega nemškega učenjaka Troeltscha, ki je pred nekaj dnevi v svojem govoru poudarjal sledeče:

„Dvoje je, kar nam je danes popolnoma jasno: Prvič se naši zapadni sovražniki bavijo še sedaj s cilji, katere je razkril Suhomlinov proces in ruski tajni akti. Temu nasproti je čast, svoboda in razvoj bodočnosti naše domovine vredna vsake žrtve od naše strani. Tu ne sme biti nobene utrujenosti in onemoglosti. Toda ravno tako jasno je drugo dejstvo, da vse zmage, če jim dodamo še tako velikanške, same zase ne morejo prinesiti miru; zakaj vzrok vojske proti zapadnim narodom je naše svetovno-trgovsko stališče in naš delež pri svetovnem gospodarstvu z dobavo surovin in z našo svetovno trgovino. Tukaj pa imajo naši sovražniki v svojih rokah velik del naših življenjskih možnosti, brez katerih naše 70milijonsko ljudstvo na narodnem ozemlju, katerega mu je odkazala usoda, ne more živeti. Vrh tega je zopetna upostavitve svetovnega gospodarstva po celotnem svojem bistvu mogoča samo s pogodbami in ne z zasedbami in aneksijami. Mi bi siicer morali zasesti ves svet in spraviti v svojo oblast ključne svetovne trgovine, ki se sedaj nahajajo v angleški oblasti. O tem pa sploh ni govoriti.“

Glavni učinek naših zmag mora biti, da storimo naše sovražnike voljne za sklepanje pogodb. Kaj

drugega tudi ne more biti, kakor strokovnjaki danes odkrito izjavljajo, uspeh in cilj bojev pod morskih čolnov. Zato pa je pogodbeni mir, ki nam zavaruje našo gospodarsko bodočnost, najtemeljitejši in najvažnejši cilj, katerega morajo zlasti gospodarsko slabotni postaviti zelo odločno v osredje. Nasilne aneksije in vojne odškodnine tega ne morejo opraviti, one otežkočujejo pogodbeni mir in pospešujejo irendento in maščevalno vojno. Pri tem celo niso izključene vojaške poprave mej, če se Gosežejo potom kompenzacij in premaknitv. Pri naših zelo slabih mejah so zaželjene dovolj, toda pri pogledu na celoto svetovnega položaja vendar niso glavna reč. Glavna reč je, da se zopet omogoči svetovno gospodarstvo, kar je pa dosegljivo le s pogodbo in s sporazumom!

Obmejne Slovenke za ujedinjenje Jugoslovianov.

Št. Ilj v Slov. gor., 10. jan.

Več sto tukajšnjih slovenskih žen in mladenk podpisuje te dni naslednjo izjavo:

„Slovenke iz obmejne župnije Št. Ilj v Slov. gor. se s polnim srcem in z veseljem upanjem na boljše bodočnost našega naroda pridružujemo zahtevi po ujedinjenju našega slovensko-hrvatsko-srbskega naroda v samostojno Jugoslavijo pod slavim žezlom Habsburžanov.“

Z ozirom na drzni naklep naših verskih in narodnih nasprotnikov, ki hočejo s pomočjo Schulverema, Südmarke in Heimstatte se s silo polastiti naše lepe slovenske zemlje, ki je že bila stoletja in stoletja last slovenskega naroda, nas navdaja misel po ujedinjenju vseh jugoslovanskih avstro-ogrskih pokrajin z veselo nado, da bo ves trud naših narodnih sovragov zaman.

Naše slovenske poslance, katerim popolnoma zaupamo brez izjeme vse obmejne Slovenke in katere izrekamo svojo srčno zahvalo za njih odločen nastop, prosimo, da se naj pri ustanovitvi Jugoslavije

ja, ki se je ravno pred vhod postavil. Starec se je ozrl in se grozno ustrašil, ko je zagledal konico vrhu glave moža, v katerega je butnil. Hitro je stopil in se šele za ogrom ulice oddahnil.

Drugi teden nato je pri nas na dvorišču drve žagal. Stopil sem k njemu:

„Vas kaj zebe? Mraz bo že, mraz!“
Pokazal mi je roke, oblečene v rokavice tiste vrste, ki nimajo prstov. A te so jih imele. Porinil je namreč svoje gole prste skozi nje. Tudi tam so bile izrabljene, kjer je pritiskal na žago. Pokazal mi je še čevlje. Leseni so bili, le zgoraj je bilo malo usnja, a še to raztrgano, da sem kar videl zamazani palec.

Nato šele mi je odgovoril:
„Pa sem hotel kupiti rokavice in nogavice in ves teden sem jih hodil gledat in sem nosil denar v žepu. Nekega dne pa jih nisem več videl v izložbi. Brž sem stopil, da bi jih kupil, če jih še imajo. A jih ni bilo več. Niti podobnih ne. Poleg tega pa so me še vprašali, če imam sploh nakaznico, da rabim. Pokazal sem mu te-le svoje rokavice, pa se mi je še nasmejal. Še nogavice bi mu pokazal, če bi mogel. Take so, da ne vem več, na katerem koncu jih moram začeti obuvati in moram dobro paziti, da mi noga pri peti skozi ne uide. Zraven mene je pa stala neka debela ženska in je imela nekaj kakor kamenje v papir zavitega. Njo je trgovec povabil, naj se potruži iti sama pogledat. Meni je pa še enkrat povedal, da ni ničesar. Ko sem šel ven, sem ravno rekel: „Tako se godi!“, pa sem se zadel v policaja. Hitro sem stopil, da me ni prijel. Tako, vidite, gospod, take!“

(Dalje prihodajšč.)

LISTEK.

Pod isto streho.

Fr. Hr.

(Dalje.)

Tisti večer dečka ni bilo v oknu, kjer sta sestrici pričakovali mamo. Tudi drugo jutro ne. Pač pa je prišel z materjo in oba sta postala pred izložbo. Skozi debelo železno pregrado je potisnil roko in razal s prstom:

„Mama, tisto-le čepico, tam-le v sredi! Pisano. Še čez ušesa gre!“

Obrnil se je proti materi, ji pokazal s svojim klobukom, kako bi šla čepica čez ušesa, in jo proseče gledal izpod širokega krajca.

„Priden bodi, pa ti jo bom kupila!“

Ni je niti pogledal v zahvalo. Zaploskal je z rokami in skakljaje hitel pravit sestram.

Mati je odšla na delo, oni trije pa so prišli pred izložbo in gledali in hvalili čepico. Ves dan je hodil deček gledat.

Ves dan je mislila pa tudi mati: „Eden teden celi teden bom delala samo za to čepico! Oh, mo Bog! Zaradi svojih malčkov se tako ubijam. Ne bi več mogla, če me ne bi krepila in mi dajala moči velika ljubezen do njih. Pa moj ljubček rabi čepico, kupim mu jo!“

Mati zdaj še ni imela denarja, čakala je, da koncem tedna dobi in tedaj kupi. V tem času pa je prodajalka umivala izložbeno okno. Pri tem je tudi malo preobrnila čepico in druge predmete. Snela je

listke z njih, šla z njimi v prodajalno in prišla čez nekaj časa nazaj.

Tonček je mami takoj povedal, da čepica v izložbi že drugače stoji in da je veliko lepša. Mati jo je drugo jutro tudi pogledala. A kako se je pri tem užalostila:

„Deset dni bi morala delati za njo! Ne smem ne morem!“

S težkim srcem je šla na delo, še s težjim se je vračala domov, ker ni mogla ustreči želji in potrebi ljubega otroka.

Še nekdo drugi je postajal pri tem oknu, neki starec. Poznal sem ga. Tudi v našo hišo je hodil ne zimo drva žagal. Gledal je neke rokavice ali nogavice ali oboje. Vedno, kadar je stopil pred izložbo, se je nopraskal za ušesi, si čez pol, od desne na levo, pripel večkrat zakrean in zato verberven predpasnik in odšel. Eno roko pa je imel vedno v žepu, nar je tiščal in ga preobračal. 14 dni je žagal, da bi si zdaj kupil rokavice in nogavice. Zato je tiščal svoje dragocene papirnate krone in si premišljal in odlagal.

Nekega dne je zoren postal pred izložbo. Začel je zmaievati z glavo in nekaj mahati z rokami: ne rokavice in ne nogavice ni bilo več.

Potegnil je denar iz žepa, ga preštel in odhitel proti vhodu v prodajalno. Kar planil je notri in pripel zato svoj predpasnik. Njegova sreča, da je šla za njim neka debela ženska in nesla nekaj kot kamenje ali sladkor v papir zavitega. Ta je odprla hitro vrata, da si ni starec predpasnika raztrgal.

Ženska ni prišla kmalu ven. Starec pa je bil takoj zunaj, v eni roki je tiščal klobuk, v drugi pa denar. Tako neroden je bil, da se je zadel v policaj-

potegnejo za nas in skrbijo že sedaj, da bo Murša delala na severu mejo bodoče naše samostojne jugoslovanske države. Pozivamo jih tudi, da delujejo na to, da se k Jugoslaviji priklonijo kraji sekovške škofije, koder prebivajo Slovenci.

Mnogo je preстал obmejni slovenski rod od naših narodnih nasprotnikov, zategadelj upamo, da se nam z jugoslovanskim ujedinjenjem bliža lepša in srečnejša bodočnost!

Jugoslovanska deklaracija v Mariboru.

Podpisovanje za jugoslovansko deklaracijo v Mariboru, ki ga te dni oskrbuje naše vrlo narodno ženstvo, je silno razburilo mariborske vsenemce. V „Marburger Zeitung“ od petka divja znani hujskač onemogle jeze nad zbiralec podpisov in laže, češ, da nadlegujejo nabiralci celo nemške družine za podpise. Tega nam ni treba. V Mariboru imamo toliko zavrednega slovenskega življa, da bo število podpisov pri skromni agitaciji tako visoko, da bodo Nemci kar debelo gledali. Listič kliče vlado na pomoč zoper — strašnega jugoslovanskega zmaja, kateri hoče požreti mnogo mariborski nemštvo ter raztrgati Avstrijo.

Mariborski nemški svobodomislec zahtevajo za tiste, ki podpišejo ali agitirajo za podpise, ječo in vislice. To je najizdatnejše sredstvo, da se tistega, ki je drugega mnenja, prisili k molku: glavo proč, potem ne bo več mislil in tudi ne govoril. Iz 1. 1914 dobro vemo, da je to sredstvo vsenemcem in raznim nemškim zagrizencem najbolj priljubljeno sredstvo. Dandanašnji pa so se razmere vendar nekoliko predrugačile. Vsenemški zagrizenci v naših deželah ne bodo več stavili vislice. In če jih bodo, cesarju zvesti Slovenci gotovo ne bodo viseli na njih, ampak kdo drugi.

Hinavstvo je in izraz vsenemške slabotnosti, če se ti ljudje zavzemajo za Avstrijo. Saj vemo, koliko jim je do Avstrije. Ob novem letu je glavni urednik „Marburgerce“ sporočil svoj pozdrav Hindenburgu, ne pa načelniku avstrijskega generalnega štaba. Ti ljudje nimajo nobene pravice napadati državne uslužbenca zavoljo tega, da so podpisali jugoslovansko deklaracijo ali pa agitirali za podpis.

Jugoslovanska država bo pod žezlom Habsburžanov. Pod kakšno žezlo pa si želijo vsenemci, ki so splošno znano. Torej naj tisti državni uslužbenec, ki so podpisali, obdržijo mirno kri. Vsenemci ne bodo naši sodniki in zapovedniki. V četrtem letu vojske smo že tako daleč, da se ni treba bati vsenemškega terorizma. Kako se nas vsenemci bojijo, izda „Marburgerce“, ko poziva, naj tisti, ki so podpisali jugoslovansko deklaracijo, prekličijo svoje podpise. Kaj še?! Nič ne bomo preklicali, temveč podpisali bodo še tudi tisti, ki dozdaj niso podpisali. Od vsenemškega nasilstva oproščena Jugoslavija pod habsburškim žezlom naj živi!

Vsenemški hujskači v Mariboru.

Minolo soboto so se mariborski Nemci slovenske krvi topili blaženstva: Imeli so v svoji sredi velikega vsenemškega preroka Wolfa. V Gambrinovi dvorani je bil napovedan shod, na katerem bi bili imeli govoriti poslanca Wolf in Schreiter in poslanec nemškega „Reichstaga“ dr. Wildgrube. No, slednji je v zadnjem hipu obolel, da se shoda ni mogel udeležiti. Bilo bi vsekakor zelo zanimivo zvedeti, kake vrste „bolezen“ je kar naenkrat napadla dr. Wildgrubeja.

Prihod Schreiterja in Wolfa v dvorano je bil precej klavern. Pri omizju, rezerviranem za predsedstvo in govornike, je nekdo zaklical: „Heil, Heil!“, ko sta se omenjena prikazala v dvorani, a občinstvo — hvala veliki agitaciji, ki so jo mariborski Nemci in nemškutarji razvijali ves teden, je bila ne ravno velika Gambrinova dvorana skoro polna — je ostalo leđeno-hladno.

Wolf in Schreiter sta si razdelila ulogi tako, da je slednji govoril bolj o mednarodnih vprašanjih, ki so nastala v zvezi z vojno in ki so povzročila vojno, dočim je Wolf govoril bolj o notranje-političnih razmerah v monarhiji.

Kot prvi govornik je nastopil Schreiter. Rekel je, da je vojno povzročilo narodno vprašanje, da je ona posledica narodnostne gonje. Govoril je o panslavizmu, „Narodni Ohrani“ in zatrdil, da so Slovani ob izbruhu vojne rekli, da se gre v tej vojni za nadvlado slovanstva ali germanstva v Evropi. (Tu imamo zopet enkrat jasen dokaz, kako drzno si upajo Nemci potvarjati resnico. Saj nam je vsem znano, da je bivši državni kancelar Bülow izjavil v nemškem rajhstagu, da bo bodoča vojna med germanstvom in slovanstvom in vsi se še spominjamo, kakšen vihar je raditega nastal med avstrijskimi Slovani. Sedaj pa prihaja nemški politik in se upa trdit nekaj ravno nasprotnega!) Potem, ko je zatrdil, da je vojno povzročila narodnostna gonja, pa priznava

naenkrat, da je iskati vzrok vojne v gospodarskih razlogih. Potem ko se je primerno zgražal nad češkimi, poljskimi in jugoslovanskimi „veleizdajalci“, je priznal, da bi bilo — ako bi ne bilo leta 1914 sarajevskega umora — leta 1916 vseeno prišlo do vojske vsled konkurence med Anglijo in Nemčijo na svetovnem trgu. Sicer smo znali to že davno, a je vendar važno to priznanje iz nemško-radikalnih ust. Če je vojne kriva Anglija — oziroma trgovska konkurenca med Anglijo in Nemčijo — čemu potem taka gonja proti Slovanom začetkom vojne in tekom vojne, do današnjega dne? Schreiter je konečno rekel, da treba „Durchhalten.“ Industrija po vojni ne bo mogla delati, ako ne bo imela surovin. Te pa so v rokah entente. Zato treba entento premagati in jo prisiliti v mirovni pogajanjih, da bo morala centralnim državam dobavljati potrebne surovine. (Kdaj se bo to zgodilo? Za kake cene? Za koliko novih žrtev in potokov krvi? To so seveda vprašanja, s katerimi se nemško-radikalnemu poslancu ni treba baviti, dočim so drugi ljudje mnenja, da bi se dalo vse to doseči ceneje potom sporazuma.)

Poslanec Wolf se je najprvo razkoračil nad nekim letakom, ki so ga izdali proti njemu Schönerejanci. Priznal je, da je bil že leta 1912—1913 proti temu, da se izrinejo Turki iz Evrope, ker so Turki najboljši zavezniki Nemcev. Samostojna češka država bi bila kakor prti na nemško oko na severu Avstrije, a enako jugoslovanska država ob Adriji. Ako se osnuje češka in jugoslovanska država, kje bo prostor za Nemce. Večina govora je bila posvečena slovenskim veleizdajalcem in proslavi rajha. Sicer priznava, da so se borili tudi Madžari in Hrvati (kako milostno!), a glavne žrtve so doprinesli vendar samo Nemci. Rekel je, da bo po vojni nemški narod drugim narodom voditelj na poti napredka in ljubezni do človeštva (!?!). Hudo se je kregal nad Židi. Pri nemških gledališčih so od ravnatelja pa do zadnjega igralca sami Židje. Nemška literatura je popolnoma židovska in knjige, ki izhajajo v zadnjem času, so pisane brez izjeme od Židov. (Kje je potem ona toli proslavljena nemška kultura?) Demokracija, samoodločba narodov in parlamentarizem, to so stvari, ki gospodu Wolfu nikakor ne gredo v glavo. Le čudno je, da mož pri tem popolnoma pozablja, da bi brez parlamentarizma tudi on ne bil to kar je. Priznal je, da, ko bi ne umrl cesar Fran Josip in bi ne bil umorjen Stürgkh, bi bili že imeli nemško „staatspraho“

Wolfov govor so prekinili parkrat Schönerejanci in socialni demokratje. Prvim je Wolf še premalo radikalni, drugi so pa klicali: „Vi lahko govorite, ker ste siti, a mi smo lačni.“

Gospodje so sklenili konečno resolucijo, v kateri zahtevajo uresničenje nemških „belangov“, se izrekajo proti jugoslovanski in češki deklaraciji in za nemški mir. Ob zaključku so seveda peli neizogibno „Wacht am Rhein.“

Nadaljevanje govora angleškega ministrskega predsednika.

Ce se bodo izpolnili ti pogoji, bo Avstrija sila, katere moč bo v prosep miru in svobodi Evrope, ne le orodje pogubne vojaške avtokracije Nemčije, ki porablja viro svojih zaveznikov za svoje lastne temeljne cilje. Tudi zunaj Evrope naj veljajo ti temelji. Nikakor nečemo, da bi se ne vzdržala turška država v domovini turškega plemena s Carigradom kot glavnim mestom. Zahtevamo nevtralizacijo morskih očin med Črnim in Sredozemskim morjem ter njih internacionaliziranje. Enako se nam zdi, da so Arabija, Armenija, Mezopotamija, Sirija in Palestina upravičene, da dobe priznanje svojega posebnega narodnega stališča. Zadržuje naj, da izjavim, da je nemogoče, da bi te dežele prišle v roke pod prejšnjo suverenost. Mnogo se je govorilo o naših pogodbah v tem oziru. Samo toliko lahko rečem, ako izpremene novi odnosi, kakor ruski polom in ruska separatna pogajanja, pogoje, pod katerimi so se sklenile te pogodbe, da smo bili vedno pripravljeni, razgovoriti se s svojimi zavezniki. Kar se tiče nemških kolonij, pa sem opetovano izjavil, da bodo na razpolago konferenci, ki se bo mogla v prvi vrsti ozirati na želje in interese domačinov. Če nas kdo vpraša, zakaj se bojujemo, lahko rečemo: Za pravičen, trajen mir, in mislimo, predno je mogoče upati na tak mir, da se morajo izpolniti zahteve po svetosti pogodb, ureditvi teritorialnih vprašanj na podlagi samoodločbe ali privoljenja vladanih držav in končno zahtevamo ustvaritev mednarodne organizacije, ki naj omeji oboroženja in zmanjša verjetnost bodoče vojne. Pod takimi pogoji bi Anglija pozdravila mir in da zagotovi te pogoje, so njeni narodi pripravljeni, prinesiti še večje žrtve, kakor so jih prinašali že dosedaj.

Wilsonovi mirovni cilji.

Predsednik Zedinjenih držav, Wilson, je dne 8. januarja imel v kongresu govor, v katerem je kot odgovor na dogodke v Brestu-Litovskem obrazložil svoj mirovni program. Točke tega programa so:

1. Mirovne pogodbe morajo biti javne. Odslej se ne smejo več sklepati nobene tajne mednarodne pogodbe.

2. Pomorski promet mora biti popolnoma prost in sicer na morju izven teritorialnih voda, v mirnem kakor tudi v vojskinem času. Izvzeto je le tiste vodovje, ki se je po mednarodnih pogodbah celoma ali deloma zaprlo.

3. Odstranijo se naj kolikor mogoče vse gospodarske zapreke, ustanovi se naj enakost trgovskih odnošajev med vsemi narodi, ki se pridružijo miru in se zedinijo, da hočejo vzdrževati mir.

4. Skleniti in sprejeti se morajo primerna jamstva, da se bo oboroževanje narodov omejilo na najnižjo mero, ki je potrebna za notranjo varnost.

5. Vse kolonialne zadeve se morajo urediti svobodno, odkritosrčno in popolnoma nepristransko. Pri tem se mora strogo ozirati na načelo, da imajo pri ločitvi vseh suverenitetnih vprašanj interesi ljudstev, ki pridejo v poštev, enako veljajo, kakor opravičene zahteve vlad, katerih pravice se morajo omejiti.

6. Vse rusko ozemlje se mora izprazniti in vsa vprašanja, tikajoča se Rusije, tako urediti, da bo zagotovljena trdna in prosta sodelovanje vseh narodov sveta ter da se doseže za Rusijo neomejena prilika, da neodvisno odločuje o svojem lastnem političnem razvoju in o narodni politiki in da si zagotovi s postavitvami, kakoršne sama hoče, odkritosrčni, prijateljski sprejem v družbo svobodnih narodov. In še več kot to: Rusija dobi podporo v vseh stvareh, ki jih rabi ali si jih želi. Način, kako bodo bratski narodi v prihodnjih mesecih postopali z Rusijo, bo jasna preizkušnja njihove dobre volje in njihovega razumevanja za težave Rusije.

7. Ves svet bo soglašal v zahtevi, da se mora izprazniti in zopet upostaviti Belgija, ne da bi se podvel kakršenkoli poizkus, omejiti njeno suvereniteto, katere se veseli Belgija v družbi z vsemi drugimi narodi. Brez tega pravičnega čina bi bil ves svet in vsa sila mednarodnega prava za vedno oskodenovana.

8. Vse francosko ozemlje se mora osvoboditi in zasedeni deli se morajo popraviti. Krivica, ki se je zgodila Franciji od Prusije leta 1871 v alzaško-lotaringem vprašanju, in katera je vznemirjala svetovni mir skoro 50 let, se mora popraviti, da se bo mir zopet zagotovil v interesu vseh.

9. Meje Italije se naj uravna po jasno razločljivih narodnih črtah.

10. Narodom Avstro-Ogrske, katerim želimo zagotovljen in zavarovan prostor med narodi, naj se zagotovi prilika za avtonomni razvoj.

11. Izprazniti se morajo Rumunija, Srbija in Črnagora. Zasedena ozemlja se morajo zopet popraviti. Srbiji se mora zagotoviti prost in gotov dohod do morja. Razmerje med raznimi balkanskimi državami se naj primerno določi med njimi s prijateljskimi razgovori na podlagi zgodovinskih črt pristočnosti k tej ali drugi narodnosti. Za politično in gospodarsko neodvisnost in teritorialno nedotakljivost balkanskih držav se morajo ustvariti posebna jamstva.

12. Turškim delom sedanje osmanske države se naj zagotovi zanesljivo uživanje suverenitete, a drugim narodom, ki se sedaj nahajajo pod turškim gospodstvom, se mora ravno tako nedvomno zagotoviti varnost življenja in absolutna prilika za njih avtonomni razvoj. Dardanele se naj odprejo za prosti prevoz za ladje in trgovino vseh narodov pod mednarodnimi garancijami.

13. Ustanoviti se mora neodvisna poljska država, ki bo združila ozemlja, v katerih prebiva brezdvomno poljsko prebivalstvo. Poljska mora tudi dobiti prosti dohod do morja. Njena gospodarska neodvisnost in teritorialna integriteta se mora zaječiti z mednarodno pogodbo.

14. Ustanoviti se mora splošna zveza narodov. Specijalne pogodbe morajo zagotoviti politično neodvisnost in teritorialno nedotakljenost velikim in malim državam na enak način.

Wilson je še dostavil: Mi (četverosporazum) bomo ostali do konca skupaj. Za ta določila in te pogodbe se hočemo boriti in nadaljevati boj, dokler tege vsega ne dosežemo. To pa le zategadelj, ker hočemo, da zmaga pravica, in hočemo doseči pravični in stalni mir, kateri pa je mogoč le, če se odstranijo glavni vzroki vojske, ki jih odstranjuje ta mirovni program. Nismo ljubosumni radi veličine Nemčije in v tem programu ni nič, kar bi jo omejevalo. Ne zavidamo Nemčiji nikakih znanstvenih uspehov in odkrivanj, tudi ji ne zavidamo nobenega podjetja, ki ji je pripomoglo do sijajnega imena, ne želimo ji škodovati ali omejiti njen upliv in njeno moč. Ne želimo niti z orožjem niti s sovražnimi trgovskimi pogodbami se boriti proti njej, če ima voljo, združiti se z nami in drugimi miroljubnimi narodi sveta v pravičnih pogodbah.

Ne maramo predlagati Nemčiji kakršnekoli spremembe njenih notranjih ureditev, a odkrito moramo povedati, da je predpogoj poštenih pogajanj med nami in Nemčijo, da vemo, za koga govorijo njeni voditelji, ali za večino državnega zbora ali za vojaško stranko in za tiste, ki verujejo na nemško svetovno gospodstvo. Govorili smo z dovolj jasnimi besedami, tako da je vsak dvom in vsako vprašanje odveč. Jasno je načelo, ki prešinja ves program, katerega

sem razvil, to je načelo pravičnosti za vse narode in vse narodnosti in njih pravica, živeti pod enakimi pogoji v svobodi in v varnosti, ali so potem močni ali slabi. Če se to načelo ne bo vzelo kot temelj za mir, ne more noben del stavbe mednarodne pravičnosti imeti obstanka. Ljudstvo Zedinjenih držav se ne more držati nobenega drugega načela in je pripravljeno, za brambo tega načela žrtvovati življenje, čast in vse, kar poseduje. Moralni višek te kulminirajoče končne vojne za človeško svobodo je prišel. Ameriško ljudstvo je pripravljeno, svojo lastno moč, svoj lastni najvišji cilj in svojo pristnost in udanost postaviti na preizkušnjo.

Pogajanja v Brestu-Litovskem.

V sredo, dne 9. jan., so se zopet začela mirovna pogajanja med osrednjimi državami in Rusijo.

Delegat Nemčije, državni tajnik dr. Kühlmann, je oozročil vzroke, vsled katerih je nemogoče vstreči želji ruske delegacije, da bi se namreč vršila, oziroma nadaljevala mirovna pogajanja na kakem drugem kraju kakor v Brestu-Litovskem. Nato se je delegat Avstrije, naš zunanji minister grof Czernin, istotako izjavil proti temu, da bi se vršila, oziroma nadaljevala nadaljna mirovna pogajanja v kakem drugem kraju in ne v Brestu-Litovskem. V svojem nadaljnjem govoru je izvajal, da ne gre za pogajanja za splošni mir, marveč za separatni mir med Rusijo in štirizvezo, ker se zavezniki Rusije niso v stavljem desetdnevnom roku odzvali povabilu Rusije, da bi se sklenil splošni mir. Avstrija in njeni zavezniki so popolnoma edini v tem, da ni nobenih resnih ovir za nadaljevanje mirovnih pogajanj. Treba le dobre volje in prišli bomo kmalu do uspeha, ki bode vse zadovoljil. V istem smislu sta se tudi izjavile zastopnika Turčije in Bolgarije. Nemški general Hoffmann je ugovarjal zoper psovanje nemških armad, razširjeno po brezžičnih brzojavkah in oklicih, ki so podpisani od zastopnikov ruske vlade in ruskega vrhovnega armadnega vodstva.

V seji dne 10. jan. je predsednik ukrajinske delegacije Holubovič v imenu ukrajinske ljudovlade, ki je po 250 letih zopet oživila in se osvobodila, določil naslednje ukrajinske mirovne pogoje: Vsa demokracija ukrajinske države želi konca vojne na cellem svetu in miru med državami, ki se sedaj vojskujejo med seboj. Mir, ki se naj sklene med državami, mora biti demokratični mir in mora zagotoviti tudi najmanjšemu narodu v vsaki državi popolno in neomejeno pravico do samoodločbe. Za omogočitev resničnega izraza volje narodov je treba ustvariti primerne jamstva. Vsaka aneksija, izvršena brez soglasja dotičnega prebivalstva, je nedovoljena; ravnotako nedovoljena je pa tudi vsaka vojna odškodnina, bodisi v tej, bodisi v kaki drugi obliki. Majhnim narodom držav, ki so vsled vojske trpeli veliko škodo in opustošenje, se mora dati gnotna pomoč in sicer po pravih, ki se naj določijo pri mirovnih pogajanjih. Ukrajinski ljudovladi se mora dovoliti, da se o smela udeležiti vseh mirovnih pogajanj in posvetovanj in sicer ravno tako, kakor vse druge države. Mir, ki bo uspeh mirovnih pogajanj, more biti obvezen za Ukrajino le tedaj, če bo pogoje tega miru sprejela in podpisala vlada ukrajinske ljudovlade. Generalno tajništvo stremi za tem, da bi se, kolikor le mogoče, nitro dosegel splošen mir in izraža upanje, da bo končnoveljavna rešitev mirovnih zadev izvršena na mednarodnem kongresu in vlada Ukrajine poziva vse vojskujoče se države, da se udeležijo tega kongresa.

Predsednik državni tajnik dr. Kühlmann je nato vprašal predsednika ruske delegacije, če on in njegova delegacija želita še tudi nadalje diplomatično zastopati pri mirovnih pogajanjih zadeve celokupne Rusije.

Glede tega vprašanja se je razvil daljši razgovor. Ruski delegat Trocki je izjavil, da smatra to vprašanje kot rešeno, ker nastopa tukaj ukrajinska delegacija kot samostojna delegacija, ker njegova delegacija priznava to zastopstvo Ukrajine in ker se ni od nobene druge strani stavil kak drug tozadevni predlog.

Predsednik ukrajinske delegacije se je zahvalil Trockemu za to izjavo, ker je s tem ugotovljeno, da tvorita ukrajinska in ruska delegacija dve ločeni in samostojni delegaciji iste stranke.

V isti seji je imel boljševiški komisar za zunanje zadeve Trocki velik mirovni govor. Uvodoma se je ozrl na izvajanja nemških in avstrijskih delegatov. Nato je izvajal sledeče: Pred vsem potrjujemo, da hočemo mirovne razprave nadaljevati ne glede na to ali se jih države četverosporazuma udeležijo ali ne. Mi vzamemo na znanje izjave štirizveznih držav, da so sedaj postale brezpredmetne in ničeve temeljne podlage za splošni mir, določene v delegaciji dne 25. dec. 1917, ker se države četverosporazuma v 10. dnevnem roku niso pridružile mirovnim pogajanjem. Kar se tiče nas, se trdno oklepamo objavljenih temeljnih načel za doseg demokratičnega miru. Glede na predlog ruske delegacije, da bi se naj vršila nadaljna pogajanja ne v Brestu-Litovskem, ampak

na kakem drugem kraju, izjavljamo, da se je stavil ta predlog na željo, da bi se ustvarile za obe strani enako ugodne razmere. Rusko javno mnenje se namreč spodbika nad tem, da ruska delegacija vodi mirovna pogajanja v ruski trdnjavi, katera je zasedena po nemških četah, zlasti ker tukaj gre za usodo živečih narodov. Tehničnih težkoč, katere bi bile združene s premestitvijo v kak nevtralni kraj, ne more ruska delegacija ravnotako priznati, kakor splet-karij četverosporazuma, zoper katere se bo Rusija znala sama ščititi.

Glede na bojazen, katero je izrekla avstrijska delegacija, češ, Anglija in Francija bi utegnile pred ali za kulisami napraviti poskus, da bi se zabranil mir, smatra za potrebno izjaviti, da bo maksimalistična politika izhajala brez kulis, ter je to orožje stare diplomacije z drugimi reči vred odstranila ruska revolucija dne 25. oktobra l. l.

Če torej usoda miru in mnenju ruske delegacije ni brezpogojno navezana na Brest-Litovsk kot kraj mirovnih pogajanj, vendar ruska delegacija ne more prezreti nekaj drugega. Nemški državni kancelar grof Hertling je namreč povdarjal v svojem govoru, da je razen dobre pravice in poštene vesti na strani Nemčije še tudi njeno močno stališče. Ruska delegacija nima namena zanikati dejstva, da je Rusija oslajljena vsled politike še pred nedavno vladajočih slojev. Toda svetovno stališče kake države se ne sme presojati po trenutnem stanju njenega tehničnega aparata, marveč po notranjih možnostih, ki se nahajajo v njem! Saj se tudi gospodarska moč Nemčije ne sme presojati samo po sedanjem stanju njenih preživljenjskih sredstev.

Ravno tako, kakor je velika reformacija v 16. stoletju in velika revolucija v 18. stoletju ustvarjajoče sile nemškega in francoskega naroda vzbudila in razvila k novemu življenju, ravno tako je velika revolucija v Rusiji vzbudila in razvila ustvarjajoče sile ruskega naroda. Toda ruska vlada je na čelo svojega programa zapisala besedo mir in velike simpatije, katere goji ruski narod za zvezne narode, ga krepijo v želji, da se naj doseže takojšen mir, ki se opira na sporazumljenje med narodi. Da državam četverozveze odvzame razlog, da bi se mirovna pogajanja razbila iz tehničnih vzrokov, sprejme ruska delegacija zahtevo, da ostane v Brestu-Litovskem. Ostane v Brestu-Litovskem, da ne pusti nobene možnosti v boju za doseg miru neizkoriščene in predlaga nadaljevanje mirovnih pogajanj.

Na predsednikov predlog je bilo sklenjeno, da se bo popoldne istega dne vršilo interno posvetovanje med nemškimi in avstrijskimi delegati na eni in ruskimi na drugi strani.

Udeležba Ukrajincev pri mirovnih pogajanjih v Brestu-Litovskem.

Ob začetku seje mirovnih delegatov v Brestu-Litovskem dne 12. januarja je izjavil grof Czernin, da priznavajo Avstrija, Nemčija, Bolgarija in Turčija ukrajinsko delegacijo kot samostojno skupino in pooblaščenno zastopstvo samostojne ukrajinske ljudske republike. Tudi ruski zastopnik Trocki je izjavil, da priznava samostojno udeležbo ukrajinskih delegatov pri mirovnih pogajanjih. Ukrajinski državni tajnik Holubovič je povdarjal, da se hočejo Ukrajinci udeleževati mirovnih pogajanj v Brestu Litovskem.

Turške zahteve.

Listu »Journal« se poroča iz Petrograda: Glavne točke turških mirovnih pogojev so: Meje turške države naj ostanejo take, kakršne so bile pred vojsko. Poravnati se mora zasebna vojna škoda. Zajamči se teritorijalna varnost in prost razvoj Perzije. Še pred koncem vojske se bo ruskim ladjam dovolil prost prehod skozi Bospor in Dardanele.

Angleški zunanji minister o vojnih ciljih Anglije.

Angleški ministrski predsednik Balfour je imel v Edinburgu velik govor, v katerem je označil angleške vojne cilje na približno enak način kot Lloyd George. Četverosporazum zahteva prejkoslej, da Nemčija popravi krivico storjeno Franciji leta 1870—71, da se vse italijanske pokrajine prikljo Italiji ter da se ozdravijo rane, vsekane Ru-muniji in Črnigori. Balfour tudi povdarja, da se mora narodom osrednjih velevalst, ki so bili po Nemcih tako dolgo teptani, priznati pravica, živeti lastno življenje. Nemčija hoče iz svojih sebičnih teženj ves svet potopiti v krvi.

Srbi v Solunu.

Italijanski listi poročajo, da si je srbski ministrski predsednik Pašić izbral Solun kot sedež srbske vlade. Srbske državne arhive so že prepeljali v Solun, kamor so dospeli tudi srbski državni uradniki s Pašićem vred.

ske vlade. Srbske državne arhive so že prepeljali v Solun, kamor so dospeli tudi srbski državni uradniki s Pašićem vred.

Kuba napovedala Avstriji vojsko.

Iz Dunaja poročajo, da je kubanska vlada že dne 16. dec. 1917 izjavila, da se nahaja v vojnem stanju z Avstro-Ogrsko. Kuba je največji otok med Velikih Antil, na katerem prebivajo 3.000.000 ljudi, je sicer samostojna ljudovlada, pa pod vodstvom Zedinjenih držav Severne Amerike.

Poljski vladarski svet na Dunaju.

Dne 10. jan. so se na Dunaju poklonili zastopniki poljskega vladarskega sveta cesarju Karlu I. Knez Lubomirski je nagovoril cesarja in ga je proslavljal kot vladarja, ki je vedno spoštoval poljski narod in ki se bori za svetovni mir. Cesar Karel je odgovoril, da ga prihod Poljakov izredno veseli. On upa, da se bodo želje poljskega naroda po samostojnosti uresničile in da se bo zopet ustanovilo slavno poljsko kraljestvo. — Po sprejemu pri cesarju Karlu so bili člani vladarskega sveta sprejeti tudi pri cesarici Ziti.

Na bojiščih.

V Rimu se bo prihodnje dni vršil vojni svet zahodnih četverosporazumovih držav, na katerem se bo govorilo o spomladnem ofenzivnem programu naših nasprotnikov. Iz Amerike so na potu veliki transporti ameriških čet, ki bodo deloma poslani na italijansko večinoma pa na francosko bojišče. — Položaj na frontah se ni mnogo spremenil. Vsled slabega vremena je bojno delovanje povsod zelo omejeno. Edino na italijanskem bojišču, pred vsem na ozemlju Sedem občin in med Brento in Piavo je bil artilerijski ogenj zelo živahen.

Politične vesti.

Strah pred Jugoslavijo. Nemških zagrizencev se je polotil velik strah zavoljo zmagovitosti jugoslovanske ideje. Da bi zajezili to velikansko gibanje v naših krajih, kličejo v znani nemškonacionalni svobodoljubnosti na pomoč državnemu pravdnikstvu in politične oblasti. »Marburger Zeitung« je v svoji nedeljski številki z dne 13. jan. objavila v tej zvezi celi članek z naslovom: »Ali živi kazenski zakon?« ter zahteva, naj se zoper jugoslovansko idejo in njene širitelje kazensko postopa na podlagi § 58 kaz. zak., ki določa, da zagreši zločin veleizdaje, kdor kaj podvzame, kar meri na odtrganje enega dela iz enotne državne zveze cesarstva. Veliki pravoslovec »Marburger« se prav malo razume na avstrijske zakone. Drugače ne bi mogel trditi neumnost, da je naša jugoslovanska ideja prepovedana po navedenem paragrafu. Saj vendar Slovenci v zvezi z drugimi avstrijskimi Jugoslavlani nočemo nič odtrgati od avstrijskega cesarstva, marveč zahtevamo svojo državno samostojnost pod žezlom Habsburžanov. Ali je to veleizdaja? Potem so tudi veleizdajalci vsi pripadniki raznih nemškonacionalnih, radikalnih in vsenemških strank, ki zahtevajo, naj se Galicija izloči iz avstrijske enotne državne zveze. Vse hinavstvo nemškonacionalne politike se kaže v celi ostudni nagoti: Odtrganje Galicije je državnoohranjujoč čin, ker je v prid nemškonacionalni politiki, naša jugoslovanska ideja pa, ki noče nič odtrgati od Avstrije, marveč o-jčiti habsburško moč na jugu in samo odpraviti narodne krivice, je veleizdaja! Pa naj nemškonacionalni zagrizenci še toliko kričijo po državnem pravdniku, po žandarju, po krvniku, jugoslovanske ideje ne bodo ubili! Ideja samoodločitve narodov — in naša jugoslovanska ideja ni nič drugega kot ta ideja — je presilna. Zmagala je v svetovni vojski, zmagala bo ob miru, živela in vladala bo po miru. Prapor naše zmagovite ideje naprej!

Podpisujte jugoslovansko deklaracijo! Mari-borski nemškonacionalni zagrizenci delujejo v časnikih, pismih in z osebno agitacijo na to, da bi slovenske ljudi odvrgli od podpisa te deklaracije, oziroma jih pregovorili, da prekličejo podpis. Delujejo z raznovrstnimi grožnjami. Žugajo z zaporom in z visilicami in z drugo mnogotero škodo. Res so neke ne dovolj podučeni ljudi, zlasti žensk pregovorili, da so svoj podpis preklicale. Slovenci, Slovenke, nič strahu! Naša stvar je pravična, je narodna, je popolnoma avstrijska in docela v skladu z zakoni. Ne udajte se nemškonacionalnemu nasilstvu, ne bojte se plašenja in strašenja! Kdor še ni podpisal, naj podpiše! Kdor je preklcal podpis, naj prekliče preklcio in zopet podpiše! Kaj pa nam morejo, če smo jugoslovanski in avstrijski?!

Borba zoper jugoslovansko idejo. V nemškem časniškem gozdu je zadnje dni hudo zašumelo proti jugoslovanski ideji. »Deutsche Wacht«, glasilo nemškega Volksrata, napada poslanca dr. Korošca in

prof. dr. Hohnjeca. Pri tem napadu ji sekundira graški bratec v Bismareku „Grazer Tagblatt.“ „Marb. Zeitung“ kliče proti tej ideji na pomoč državnega pravdnika in rablja. Enako stoka in kliče na pomoč tudi „Stajerec.“ Dunajska „Reichspost“ že dolgo jezikuje nad jugoslovansko deklaracijsko politiko in nedopustno koketira z odpadnikom Šusteršičem. Brumni „Kärntner Tagblatt“ se pohujšuje nad zvezo Jugoslovancev s Čehi. In tako dalje. Nemški časniški gozd torej sumi samega odpora proti jugoslovanski ideji. Naša ideja, prerojena in ojačena v jugoslovanski krvi, ki je tako bogato tekla v svetovni vojski, pa je močnejša kot tak sum. Ona bo zmagala!

Svetli trenutki. V splošni pojmski omegljeni nemškonacionalne politike se včasih pojavljajo kakšni svetli trenutki. Takšnega je doživela graška „Tagespott“ v nedeljo, 13. januarja, ko je zapisala te besede: „Stara Avstrija ne zadostuje več potrebam novega časa; ni si moči misliti, da bi staro narodnostno mizerijo vlekli s seboj v bodočnost; nemogoče se nam danes dozdeva, da bi stari prepričevali večili v raznih zastopih in z bolečim gnojnim tvorom živeli v bodočnost; nemogoče že zaradi tega, ker vsi potrebujemo zdravo in močno Avstrijo, če sploh hočemo ostati na svetu, če naj zacelijo nečuvne rane, ki jih je vojna vsakala največ narodom te države, in če naj vršimo svetovno gospodarstvo, ki bo vsaj deloma sposobno za konkurenco. To se razume samoposebi in to si more povedati vsak. Vprašanje pa je, kakšno stališče naj v bodoče zavzema nemška politika, ki si vedno pripisuje največjo odgovornost za prospeh ali propad države. Močno konzervativno razpoloženje, ki se dostikrat ne da razlikovati od okornosti, nerado vidi punt staroprivajenih in priljubljenih misli, v katerih je nemški Avstrijec živel desetletja, in če je tudi vedno imel vzrok za pritožbe in se je tudi znal pritoževati, vendar iz tega ni izvajal posledic ter se ni kot manjšina po številu nanovo orientiral napram državi in drug jezik govorečim narodom. Ključ po novi podlagi naše narodne politike je danes že star. Dokaz, da je že dolgo aktuelna, toda tako bridko kot danes, ko nas drugi hočejo prehiteti. Še nismo čutili njegove brezplodnosti. In vendar je treba ta ključ obnoviti vedno iznova in danes glasnejše kakor kdaj prej. S starimi frazami iz devetdesetih let preteklega stoletja ne pridemo niti korak naprej, z zastarelimi glasilkami se v letu 1918 ne da delati nemška politika. Ena pa je potrebno pred vsakim programom; to je seveda najtežje in se glasi: umski prekrat (Umlernen)!“ Če bi bili ti svetli trenutki splošnejši in trajnejši in če bi se nemške stranke res prekrenile v svojem političnem mišljenju, bi se kmalu izvršila prepotrebna preosnova in dolgo zaželeno ozdravljenje notranjih razmer v Avstriji in tudi jugoslovansko vprašanje bi našlo ono rešitev, ki jo zahteva duh časa in prirodno narodno in zgodovinsko pravo.

Ubogi „Stajerec“! Čisto zmeden in zbežan je, zdaj divje togoten, potem klavirno potr. To vse Jugoslavija stiri! Če se zmisli na njo in misliti mora vedno na njo, karkoli zine in karkoli učine — zbesni, zlasti če se zmisli na njenega glavnega boritelja, poslanca dr. Korošca. In če misli na to, da je jugoslovanska ideja očarala naš narod in vse njegove sloje ter je postala ljudska ideja kakor nobena pred njo, se ga loti velika pobitost. Iz brezdnaturnosti kliče proti tej ideji in njenim bojevnikom, zlasti proti poslancu dr. Korošču, na pomoč vse gosposke, duhovne, deželne in državne in vse veljake duhovskega in svetnega stanu, političnega ali nepolitičnega območja. Pa vse obupno klicanje bo zaman! Ideja je zmagala med našim narodom in zmagala bo tudi v Avstriji, ker ni nič drugega nego jugoslovanska oblika ideje narodne samoodločbe, ki si je v svetovni vojski priborila kot zmagovalka svetovno veljavo. Za „Stajerec“ torej ni pomoči. Zmeda živčevja pri njem napreduje od dne do dne in je postala patološka. Ker drugega leka ni zanj, bi mu bilo svetovati, naj gre k svojemu staremu psihiatru Strasschillu. Čeprav Strasschill razglasa, da bo moral omejiti produkcijo in prodajo kulturne pijače, ki je znana pod imenom žganje ali šnops, za „Stajerec“ še bo vedno kaj prijetno sladkega ali pa zdravilno grenkega.

Poljudne knjižice o majniški deklaraciji treba. V njej naj večša roka opiše zgodovinsko ozadje in zgodovinsko opravičenost deklaracije, velikanski pomen nje izvršitve za obstoj in razvoj naše monarhije, naj pobije vse ugovore, pomisleke in sumničenja domačih in tujih nasprotnikov in naj navduši slehernega Slovenca in sleherni Slovenko za našo državnoopravni ideal. Pisana mora biti poljudno, jasno, prepričevalno. Cena mora biti nizka. Priti mora v sleherni slovensko družino. Prosimo slavni Jugoslovanski klub, da nam jo prav kmalu oskrbi. Iz nje naj dobi tudi naše priprosto ljudstvo obilo orožja, da brani in zagovarja našo zahtevo.

Duhovščina novocerkovške dekanije se je dne 9. t. m. enoglasno izrekla za jugoslovansko deklaracijo.

Okrajni zastop Sv. Lenart v Slov. gor. se je v svoji glavni skupščini dne 9. t. m. izrekel za maj-

niško deklaracijo in poslal dotično izjavo Jugoslov. klubu na Dunaj. Občine, posnemajte okrajni zastop!

Okrajni zastop šmarski z. deklaracijo. Soglasno in slovesno — vsi odborniki so vstali s svojih sedežev, ko je začel predlagatelj govoriti — je bil pri plenarni seji okrajnega zastopa šmarskega vsprejet sledeči sklep: Okrajni zastop šmarski v svoji plenarni seji dne 29. dec. 1917 navdušeno odo brava majniško deklaracijo. Ne samo politične, temveč tudi kulturno-gospodarske koristi jugoslovanskega naroda tirjajo, da dobi svojo državno svobodo v okviru habsburške monarhije. Stoletne zgodovinske zasluge in prvovrstna junaška dela Jugoslovancev v sedanji svetovni vojski v polni meri opravičujejo našo terjatev. Ob enem izreka popolno zaupanje in iskreno zahvalo Jugoslovanskemu klubu in njegovemu odločnemu načelniku dr. Korošču za dosedanje delo in ga prosi, naj ga z isto odločnostjo nadaljuje v dosego zaželenega cilja. — V isti seji je dovolil okrajni zastop 200 kron za dr. Krekov spomenik.

Posavje za Jugoslavijo. Rajhenburškemu trgu so sledile vse okoliške občine in so izrekle popolno zaupanje Jugoslovanskemu klubu ter zahtevale združitev Slovencev, Hrvatov in Srbov v samostojni jugoslovanski državi pod habsburško krono. Zeli jo ob enem, da se že skoro sklene mir v smislu prizadevanja sv. Očeta in presvitlega cesarja in se izvede splošno razoroženje. Te občine so: Anže, Armeško, Blanca, Brezje, Gorica, Raztez, Senovo in Stolovnik. Tako se je izrekel ves sevniški okraj za majniško deklaracijo razen treh občin, ki pa bodo gotovo istostorile v kratkem času. In brežiški okraj?

Dogoše pri Mariboru za Jugoslavijo. Podpisani občinski odbor Dogoše pri Mariboru sklene enoglasno, da se v popolnem obsegu pridružuje jugoslovanski deklaraciji z dne 30. maja 1917 ter želi, da bi se ta misel čimpreje uresničila. Sledijo podpisi.

Občina Sv. Benedikt v Slov. goricah se je dne 31. decembra 1917 soglasno izjavila za jugoslovansko deklaracijo.

Za jugoslovansko deklaracijo se je izrekla občina Plat v rogaškem okraju dne 9. dec. 1917. Podpisanih je 9 odbornikov.

Občina Sv. Andraž v Slov. gor. se je pri seji dne 30. decembra 1917 enoglasno pridružila deklaraciji Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja 1917. V tej izjavi najodločneje obsoja razdiralno delo dr. Šusteršiča ter izreka svoje popolno zaupanje Jugoslovanskemu klubu, kateremu kliče: Neustrašeno naprej po Krekovi poti do uresničenja jugoslovanske države pod vladarstvom presvitke habsburške hiše! Sledijo podpisi župana in odbornikov.

Občina Smartin pri Slovenjgradu in smartinske žene in dekleta za deklaracijo. Občinski odbor občine Smartin pri Slovenjgradu je v svoji seji dne 26. grudnia 1917 sklenil: Občinski odbor občine Smartin najslavesneje prisega na jugoslovansko deklaracijo z dne 30. velikega travna 1917. Ob enem izraža najpopolnejše zaupanje prvobornikem-poslancem za njih tako krasne nastope v državnem zboru in v delegacijah za našo sveto stvar. Najtoplejše pozdravljamo tudi neutrudno prizadevanje našega najvišjega očeta krščanstva, papeža Benedikta XV. za mir. S studom in gnjevom pa se zgraža nad sramotnim početjem Šusteršič-Jakličeve kliče. Dovolj je suženjstva, dovolj krutega teptanja in zaničevanja našega naroda, dovolj krvavih žuljev, krivic in nasilstev. Pravica mora zmagati, pravica mora vladati. Prost mora biti toliko let teptani jugoslovanski rod, prosta mora biti naša ljuba domača gruda. Poč slovanov krono habsburške jasne hiše hočemo biti svobodni gospodarji v svoji lastni domači hiši. K tej prilegi se z vsem navdušenjem pridružimo tudi me smartinske žene in dekleta. Tudi me si ne pustimo več zapovedovati od naših narodnih nasprotnikov in izdajic okrog naših ognjišč. Občinski odbor v Smartinu pri Slovenjgradu, dne 26. grudnia 1917. Sledijo podpisi župana in občinskih odbornikov: ter podpisi 135 žen in mladenk.

Slovenskoštajersko ženstvo za deklaracijo. Poleg muropoljskih mladenk in žen so se izjavile za ujedinjenje Jugoslovancev še Slovenke župnije Stari trg pri Slovenjgradu, 126 Slovenk iz Ptuja, in 183 slovenskih žen in mladenk iz Ljutomeru in 70 iz Sevnice ob Savi. V mnogih krajih se še pobirajo podpisi.

Hrvaške izjave za ujedinjenje Slovencev, Hrvatov in Srbov. Osemindvajset varaždinskih vseučiliščnikov se je izjavilo za samostojno Jugoslavijo pod habsburškim žezlom. Izjavo za deklaracijo so podpisali tudi meščani in duhovništvo mesta Banja Luka v Bosni ter zastopniki banjaluskega okraja. Misel jugoslovanskega ujedinjenja pridobiva ne samo na Slovenskem, ampak tudi med krati Hrvati vedno več tal.

Jugoslovanska demokratska stranka. Na večerajšem shodu štajerske Narodne stranke, se je sklenilo predlagati ustanovitev vseslovenske narodne organizacije z imenom Jugoslovanska demokratska stranka. Zaupniki so se izrekli tudi za ustanovitev skupnega Narodnega sveta.

Podpirajmo Nemce! „Marburger Zeitung“ preti, da bodo tudi avstrijski Nemci zahtevali samostojno nemško državo vseh nemških dežel in pokrajin z vsemi znaki suverenitete. Nismo nič proti temu. Nasprotno prav radi dovolimo, da Nemci kot manjšina v Avstriji za se uporabijo splošno — evropsko načelo o samoodločitvi narodov. Upamo, da ta odločitev ne bo prestopila okvira Avstrije. Še podpirali bomo Nemce v tem njihovem stremljenju.

Razbito nemškonacionalno zborovanje v Gradcu. V petek, dne 11. jan., zvečer je nemškonacionalno društvo za Avstrijo sklicalo v Gradcu zborovanje, na katerem so nameravali govoriti: poslanca Wolf in Schreiter, vseučiliški profesor dr. pl. Scala o nemških zahtevah glede miru. Ko je Scala začel govoriti in navel besede pesnika Arndta: „Pogum, stanovitost, vstrajnost, visokoumje in ponos v delih bo otel izkravaveli svet. Mi vidimo vrata, skozi katere se bo po osvobodilni vojski vrnil mir“, je nastal po dvorani vihar razburjenja. V velikem številu navzoči socialni demokratje so klicali govorniku: „Da, ponosni v delih, a le v zaledju!“ Vihar je postal vedno večji. Nemški nacionalci so peli „Die Wacht am Rhein“, socialisti pa „Das Lied der Arbeit.“ Socialisti so burno protestirali proti agitaciji za nadaljevanje vojske, ki jo vršijo nemški nacionalci in vsenemci. Vlado zastopnik je nato shod razpustil. Wolf niti ni prišel do besede.

„Nemško-avstrijska domovinska zveza“ in socialna demokracija. Poslanec Wolf namerava nekdanji National Verband obnoviti pod gorenjim novim naslovom. K vstopu v to zvezo je predsednik nemškega Volksrata na Češkem dr. Titta povabil tudi nemške socialne demokrate. Socialna demokracija je na češki deželni konferenci razpravljala o tem povabilu in po njenem nalogu je poslanec Seliger odgovoril dr. Titti, da nemška socialna demokracija ne mara vstopiti v to zvezo, ker odklanja politiko, ki vodi nemško ljudstvo v puščavo neplodnega hrepenenja po moči. Politična svoboda, duševni, gospodarski in socialni napredek nemškega ljudstva v Avstriji je zasiguran edino le na temelju preosnove Avstrije, ki je zgrajena na pravico samoodločbe vseh narodov te države. Le v zvezi narodno svobodnih, sami sebe vladajočih in v sestavi notranje državne organizacije enakopravnih narodov bo nemški narod v Avstriji dosegel in ohranil tisto stališče, ki mu gre vsled kulturnega in gospodarskega razvoja. Socialna demokracija odklanja sodelovanje pri politiki, ki med posedujočim slojem nemškega naroda zasigura narodno prvenstvo v državi.

Državni zbor je sklican za dne 22. januarja. Delegacije pa zavoljo Bresto-Litovskega še ne bodo zdaj zborovale.

Praška češka duhovščina proti opatu Helmerju. Češka duhovščina v Pragi je objavila izjavo proti opatu Helmerju radi njegovega znanega nastopa v gosposki zbornici. V posebnem oklicu je pozvala ostale češko duhovščino, da naj s posebno dopisnico javi listu „Čeh“ svoje soglašanje s to izjavo. Po knezunadškofu grofu Huynu se namerava o tej izjavi obvestiti sv. Očeta.

Skupni nastop šlezjskih Čehov in Poljakov. Pred vojno je vladalo med Čehi in Poljaki v Šleziji precej veliko nasprotje. Dogodki vojnega časa pa so bili dober nauk ter so poučili ene in druge kako potrebno je, da prenehajo take malenkostne ljubosumnosti. Nemci so med vojno povečali svoja germanizatorična stremljenja in Poljaki, ki so bili nekaki prijatelji Nemcev, so največ trpeli. To je šlezjske Poljake vendar streznilo. Nedavno so se vršila v Poljski Ostrovi posvetovanja, ki so donesla ta uspeh, da se sestavi zveza čeških in poljskih občin in da se ustanovi gospodarski centralni odbor. Smo pač taki mi Slovani: mora priti huda siba, da se izpametujemo in izprevidimo, da po pobijanju drug drugega, smo tepeni — vsi, a korist imajo skupni nasprotniki.

Pospeševanje nemštva. Piše se nam: Zadnjič ste objavili izjavo trgovca Andrašiča, da pri zapiranih novih meščanov ni rabil izrazov, da hočejo novi meščani-trgovci pospeševati nemštvo v Mariboru. Iz zanesljivega vira sem izvedel, da je v besedilu diploma, katerega dobi vsak novi meščan, tudi stavek, da se vsak novi mariborski meščan slovesno zaveže, pospeševati nemški značaj mariborskega mesta. Kaj bi neki rekel Clary, če bi slovenske občine s-

prejemale v občinski zavezo le take osebe, ki bi se zavezale pospeševati slovenski znači naših občin?

Vsenemci in mir. V nemškem listu „Deutsche Zeitung“, ki hoče veljati kot glasilo nemškega ljudstva, piše nek Maks Lohan naslednje: „Proč z malikovalstvom pred svetovno vestjo in svetovnim človeštvom in kakor se že drugače imenujejo vse take enake svet osrečujoče fraze, ki omračujejo možgane in srca našim nepoboljšljivim svetovnim bratom. Proč s svetovno vestjo! Proč s svetovnim bratstvom duhom! Nemška vest moči je naš edini poveljnik in vodja in naše geslo je: Več moči, več nemške moči. To je oporoka, katero so nam zapustili zapisano s krvjo naši umrli junaki. Tiste, ki grešijo zoper to oporoko, naj zadene prokletstvo. Ki se naj dviga iz njihovih grobov proti božjim nebesom.“ Tako je sato osrednje glasilo vsenemcev na božični dan leta 1917, torej na Božič, ko bi naj vsem ljudem na svetu znova zadonele svetopisemske besede: „Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!“ Če bodo o miru odločevali vsenemci, še dolgo ne bomo prišli do zaželenega miru.

Jočejo. Mariborski vsenemci in protestanti jočejo za odhajajočim okrajnim glavarjem Weissom. „Marburgerca“ očita našim poslancem, da so po ministerjalni komisiji, ki je preiskovala preganjanje Slovencev, zakrivali Weissovo odstavo. Ta listič se je povsod do bedaste trditve, da glavar „kljub svoji poslušnosti napram interesom slovenskih voditeljev“ ni užival zaupanja Slovencev in je moral iti iz Maribora. Zdi se nam, da sta se tozadevni članek in notica pisala, oziroma inspirirala v neposredni Weisovi bližini.

Zborovanje Čehov v Pragi. V Pragi so na dan sv. Treh Kraljev zborovali voditelji češkega naroda, vsi češki državni in deželni poslanci. Sklenilo se je, da Čehi prejkošle vstrajajo pri svoji državnopravni izjavi z dne 30. maja leta 1917, v kateri se je zahtevalo, da se mora obnoviti v okvirju Avstrije staro češko-slovaško kraljestvo. Zahteva se samoodločitev narodov. Cenzura je manifest, katerega so izdali na zborovanju, zaplenila. Načelnik Češkega Svaza, poslanec Starek, se je telefonično pritožil na Dunaj. Ministrski predsednik je obljubil, da bo pregledal besedilo in potrebno ukrenil. — Seidler je sedaj odgovoril, da zahtevi ne more ugoditi. Na Dunaju trdijo, da so Madžari zahtevali, da se je zaplenila češka deklaracija.

Hrvatski sabor se sestane zopet dne 4. februarja t. l.

Madžarskimi vojaškimi zahtevami ne bo nič? Iz Budimpešte poročajo, da cesar ni dal svojega pritrdila k Wekerlovim vojaškim načrtom. Govori se o r. sni ministrski krizi o Budimpešti.

Ogrski Rumuni so na svojem strankinem zborovanju sklenili, da bodo razvili živahno agitacijo za načelo samoodločevanja narodov.

Slovaški mučenik. Toliko da se je vnela sedanjaja svetovna vojna, že je sedel slovaški katoliški župnik in odličen pisatelj Jožef Kačka v ječi, ker je baje v družbi donovalskega župana in pred drugimi uradniki neprijazno govoril o madžarski politiki, ter tolažil ljudi, naj se tako strašno ne boje ruskih vojakov, ki so neki tudi kristjani. Kačka je bil obsojen na 13 let težke ječe, dasiravno se je dovolj dokazalo, da niso priče proti njemu povsem resnice govorile, ker so ga sovražile kakor „panslavista“, t. j. zavednega Slovaka. Karel Medvecký, katoliški župnik v Bacurovi, je vložil na ogrskega pravosodnega ministra prošnjo, v kateri prosi, da bi bil Kačka oproščen. Medvecký se sklicuje na vseobčno amnestijo v Avstriji in na to, da je bilo tudi mnogo Rumunov pomiloščenih. Prošnjo je poslal vsem redakcijam in visokim gospodom že meseca novembra lanskega leta, ali nesrečna žrtev nervozne vojaške justice vzdihuje v ječi še danes.

Ogrski škofje se zahvaljujejo cesarju. Ogrski škofje so na izvanredni škofovski konferenci, ki se je vršila te dni v Budimpešti, sklenili, izreči cesarju Karlu posebno zahvalo, da je prepovedal v armadi dvoboj.

Pogajanja za gospodarsko zvezo med Nemčijo in Avstrijo. Te dni se mudijo v Berlinu ogrski ministrski predsednik Wekerle, avstrijski finančni minister baron Wimmer ter več višjih uradnikov. Vrše se pogajanja o bodočih trgovinskih odnosih med Avstro-Ogrsko in Nemčijo. Budimpeštanski listi javljajo, da ne gre za običajno trgovinsko pogodbo — temveč za formalno trgovinsko zvezo z medcarinami (torej za „Srednjo Evropo“) in vedo povedati, da je ustanovitev take trgovinske zveze že sklenjena stvar. Berolinski „Lokalanzeiger“ zatrjuje, da je prišlo že med obema državama sicer do velikega približanja, da pa definitivna pogodba, oziroma zveza, še sedaj ni sklenjena.

Grof Hertling bo odgovoril. Iz Berlina se poroča, da namerava državni kancelar grof Hertling v bližnjih dneh v glavnem odseku nemškega državnega zbora odgovoriti Lloyd Georgeu in Wilsonu.

Bobnajoči ogenj zoper Kühlmanna se uprizaril na dobrobrčni Rasi v Brestu Litovskem, mar

več razljučeni vsenemci in konzervativci v Nemčiji. Kajpada je ta ogenj papirnat, uprizorjen od množestvilnih pismenih ugovorov, naslovljenih na nemškega cesarja, saksonskega kralja in na Hindenburga, ki zahtevajo, naj Ludendorff ostane, Kühlmann pa se naj odstavi. Iz Nemčije poročajo, da se je zoper Kühlmanna dvignil pravcati bobnajoči ogenj.

Bodoča nemško-poljska meja. List „Wahrheit“ poroča, da nemško vojaško vodstvo zahteva, naj bodoča meja med Nemčijo in poljsko državo teče tako le: meja se raztegne do reke Njemen (Kovno, Grodno), preko Osovieca do Narewa (Ostrolenka), preko Visle do Varte, ki bo tvorila mejo. Nadalje se smatra tudi premogovnik Bendzin kot potreben za Nemčijo. Ali niso to aneksije?

Tedenske novice

Današnja številka „Straže“ je izšla na osmih straneh, ker se vsled neke nezgode pri tiskovnem stroju zadnja petkova „Straža“ ni mogla tiskati na osmih straneh.

Dva odlična cerkvena učenjaka umrla. V Vratislavi je umrl prelat dr. Lämmer, star 83 let. Bil je profesor cerkvenega prava na vrtislavskem vseučilišču in plodovit pisatelj o cerkvenem pravu — V Monakovem pa je prominul profesor cerkvenega prava na tamošnjem vseučilišču dr. Gietl, star 66 let.

Spominska kapelica na prostoru, kjer je bil otet cesar Karel iz smrtne nevarnosti, se bo zgradila blizu kraja Ruda ob znanem soškem hudo urniku. Cesarjeva mati, nadvojvodinja Marija Jožefa si je dne 9. t. m. ogledala prostor, kjer se zgradi ta kapelica. Prva je izrazila željo po zgradbi spominske kapelice cesarica Zita.

Profesor dr. Jireček umrl. Na Dunaju je dne 11. t. m. umrl profesor slovenske filologije na dunajskem vseučilišču dvorni svetnik dr. Jožef Konstantin Jireček. Umrli je bil sin ministra Jirečka.

Vojni kurat c. g. Jožef Vrečko je zopet vpoklican v vojno službo in je te dni odšel na italijansko bojišče.

Iz deželne službe. Oskrbnik na mariborski deželni bolnišnici, Rajmund Zwirn, in oskrbnik na celjski deželni bolnišnici, Josip Temmerl, sta pomaknjena v 8. činovni razred deželnih uradnikov.

Iz odvetniške službe. Dr. Franc Glančnik, odvetnik v Mariboru, se je odpovedal odvetništvu, imenovanja pri južni železnici na Štajerskem. Za nadrevidente so imenovani revidenti: V. Seke-
ra v Mariboru; Jakob Majerič v Račjem; Anton Sterniša v Radincih; K. Schnepf v Rušah; za revidente adjunkta: Valentin Brence v Poljčanah; Fr. Synek v Ptuj; za adjunkte asistenta: Jakob Černjavič in Karel Pilih v Trbovljah; za asistenta Fr. Mayer v Št. Jurju ob južni železnici in Maks Kokol v Hrastniku.

Savinjsko okrožje Zveze slovenskih deklet. Takšnega dneva, kakor je bil 6. januar t. l., dolgo že ni videlo Savinjsko okrožje slovenskih deklet. Vkljub hudemu mrazu in vetru so prihitela zavedna slovenska dekleta iz raznih župnij Savinjske doline v prijazni Sv. Peter, kjer se je vršil dekletski sboj, združen z obnim zborom. Ob 9. uri dopoldne je bilo cerkveno opravilo. Pridigoval je dr. Hohnjec, sv. mašo pa je daroval poslanec dr. Korošec. Po sv. opravilu je bilo zborovanje v natlačeno polni dvorani Društvenega doma. Prvi je govoril dr. Korošec, ki je z jasno in odločno besedo razpravljal o trpljenju jugoslovanskega naroda, o njegovih velikih ciljih in prelepih upih. Navduševalen je bil tudi govor dr. Hohnjeca, ki je govoril o nalogah, ki jih ima žensko. zlasti ženska mladina, izvršiti v sedanjem velikem času. Predsednica Marija Drev se je v imenu zbranih zborovalk zahvalila č. gg. govornikom in nas opominjala, naj bi dekleta Marijinih družb in Dekletskih zvez bile zgled drugim in naj bi sploh slovenska dekleta delala čast našemu narodu. Kerlih Francika iz Sv. Petra je orisala lepoto Marijinega znaka. Josipina Škrbec iz Vranskega nas je navduševala za oprostitev našega naroda. Neža Perc iz Celja je v ognjevitih besedah pozivala dekleta na delo za jugoslovansko deklaracijo. Tajnica Julijana Oc-virk je podala kratko poročilo o delovanju Savinjskega okrožja. Nato je sledila volitev odbora. Na željo zborovalk se je potrdil stari odbor. Da se je zborovanje tako veličastno vršilo, se moramo razvesniti č. gg. govornikov zahvaliti tudi č. g. dr. Jančiču, ki so nam preskrbeli prostora ter nas razveseljevali s petjem in z godbo, s kakoršno se ne more ponasati cela Spodnja Štajerska.

Naročajte prekmurske „Novine“! Že peto leto je glasilo ogrskih Slovencev, „Novine.“ List je vake važnosti za narodno probujo tlačenih naših re-
stav na Ogrskem. „Novine“, ki so pisane v prekmurskem narečju, stanejo za celo leto 8 K. Naročnik se pošilja uredniku Jožetu Klekl, plebanošu v Solenih, Nagydolany, Vasmegeye, Ogrsko.

„Glas Slovenaca, Hrvata i Srba“ je naslov novemu hrvatskemu dnevniku, ki je začel pred tednom izhajati v Zagrebu. „Glas“ se bori za uresničevanje naše jugoslovanske ideje. Letna naročnina znaša 54 K, na mesec pa 4 K 50 v. Naročnina se pošilja na naslov: „Glas Slovenaca, Hrvata i Srba“, Zagreb, Ilica 40. — Naši inteligenci priporočamo nov list v naročitev!

Sin poslanca Grafenauerja padel. Na tirolski bojni črti je padel poddesetnik Pavel Grafenauer, edini sin koroškega slovenskega državnega poslanca g. Grafenauerja. To je za g. Grafenauerja in njegovo rodbino prebridek udarec, ki ga dobro očetovsko sice pač huje občuti, kakor preganjanje med vojno, ki značajnega moža in jeklenega boritelja kljub vsemu trpljenju ni prav nič potrla. Vsa slovenska javnost s svojim voditeljem in njegovo ljubeznjivo družino globoko sočustvuje.

Pet novih vsenčilišč v Avstriji. Dunajski listi pišejo, da namerava vlada po končani vojni ustanoviti v Avstriji pet novih vseučilišč, med temi češko v Brnu na Moravskem, slovensko v Ljubljani in rusinsko v Lvovu, menda nemško v Solnogradu in italijansko v Trstu.

Drznost nemških uradnikov. Poroča se nam iz Slov. Bistrice: Dne 8. jan. se mi je zgodilo sledeče pri tukajšnji okrajni sodnji: Imel sem opraviti uradno pri vodju pisarne, pri nadoficijalu g. Tschebu-llu. Ta pa me je na moje uljudno slovensko vprašanje tako-le nahlulil: „Ich verbiete mir diese Provocation! Ich bin ein Deutscher, müssen Sie mit mir deutsch sprechen. Wenn Sie mit mir slovenisch sprechen werden, so gebe ich Ihnen überhaupt keine Antwort mehr. Merken Sie sich das und dann können Sie sich beschweren, wo Sie wollen.“ Sel sem k predstojniku sodnije, ki pa ni bil navzoč. Nato sem pregledoval naprej sodne akte. Tschebull pa je še naprej rentail nad menoj, mi zabičaval, da m na slovensko vprašanje ne bo odgovarjal, ker j on Nemec in da jaz ne bom nemških uradnikov predstavljati itd. Jaz na to nisem reagiral, ampak sam odvrnil, da bom zadevo na primerem mestu javil. — Tako drzni so postali nemški uradniki, ki jedo slovenski kruh in ki so nastavljeni za slovensko ljudstvo. In kljub temu se še najdejo ljudje, ki se čudijo nad nezadovoljnostjo Slovencev z našimi uradi.

Razmere v Ptuj pod okriljem c. kr. okrajnega glavarja dr. pl. Netoliczka, župana J. Orniga in „Stajerčevega“ urednika Linhart. Iz Ptuja se nam piše dne 12. jan. 1918: I. Pred Božičem 1917 se je praznovala v nemškem Vereinshausu v Ptuj pod patronanco zgoraj navedenih treh gospodov vsenemška slavnost „Julfest“, kjer se je celo noč rajalo in popivalo, kakor v mirnem času, pri najrazkošnejših zabavah. Snedlo se je nad — 2000 najfinejših žemelj iz dvoine mčlarce. Če pa pride slovenska stranka na mestni urad ali k okrajnemu glavarstvu prosit za polnika peščice pšenične moke se jo na oduren način odpodi, ker pšenične moke ni. Brez komentarja! — II. Na Silvestrov večer 1917 se je v kavarni „Evropa“ rogovillilo in pijancvalo celo noč do novega jut. Pijana družba se je sprla: vsenemški c. kr. geometer Ennsbrunner je ostrčil hrvatskega podčastnika v trebuh, da je kmalu izkrmavel in umrl. Zgodilo se je to nasproti Ornigovega stanovanja. Če pa pride kak Slovenec na mestni urad prosjačič, da se mu da pol ali četrt litra petroleja, ker se mora njegova deca zvečer učiti in delati naloge, se ga odurno odslovi, češ, petroleja ni. Brez komentarja! — III. Ministerjalni komisar, ki bi imel preiskovati dogodke iz leta 1914 ob začetku vojne, se je pred kratkim mudil tudi v Ptuj celi popoldan. Zaslišal je par prizadetih Slovencev in Slovenk. Neki gospej je rekla krilate besede: „Wissen Sie, einen Bezirkshauptmann kann man leichter entfernen, als einen Bürgermeister (Ornig) einer autonomen Stadt!“ Brez komentarja! Toda, stoj! Komentar bomo pisali, kadar dobimo rezultate te famozne komisije na razpolago. Vrabci na strehah čivkajo, kako razmerje vlada med grofom Claryjem in ptujskim milijonarjem, oziroma županom J. Ornigom. Na svidenje! — Justus II.

Poboj pri rekviziciji na Forminu. V soboto, 5. januarja, je davčni asistent Jožef Wiederwohl šel iz Ptuja v občino Formin, da zopet pregleda zaloge rekviriranega blaga. Z njim so šli trije vojaki, ki so bili brez orožja, in še dve osebi. V gozdu jih pričaka precejšnje število žensk in preoblečenih mož s poleni in z raznim orožjem. Wiederwomla pobijejo na tla. Drugi zbežijo. Wiederwohl je bil težko ranjen, in ko so ga peljali v Ptuj, je med potom umrl. O tem poboj piše „Slovenec“: Davčnega uradnika Wiederwomla je ptujsko okrajno glavarstvo pridelilo kakor svojega zastopnika rekvizicijski komisiji, ki je po vseh občinah spodnjega ptujkega polja ravnila ravno po njegovih odločnih zahtevah in po njegovih navodilih kruto in brezobzirno. Preiskave za živila so bile natančnejše, kakor kakoršnekoli hišne preiskave pri goljufih in hudočelnih. Nesrečni uradnik je teroriziral zastopnike občin in kmetske izvedence in se ni oziral na zahteve in upravičene pritožbe posestnikov. Često je vračunal vsakovrstne, popolnoma

neporabne odpadke kot drugovrstno blago za živila kmetom in previsoko je cenil, ako je le mogel, tudi množino pridelkov. O razumevanju za malokmetijsko gospodarstvo in za njegove življenjske potrebe, o povsod potrebni blagohotnosti ni bilo ne duha ne sluha. To je povzročilo, da so ljudje posegli v svoji velikanski razdraženosti in v svojem obupu po nedovoljenem sredstvu in so se zbrali v večjem številu, ter uradnika pretepli, ko jih je vnovič nadlegoval s svojimi revizijami. Vsled poškodb je Wiederwohl umrl med vožnjo iz Formina v Ptuj. Ni kmalu bolj dostojnega in bolj potrpežljivega prebivalstva, kakor je na spodnjem ptujskem polju in lahko si torej mislimo, kakšno je bilo postopanje komisij pod vodstvom Wiederwohlovim, da se je zamogel zgoditi ta žalostni slučaj. — „Štajerc“ ob tem žalostnem dogodku napada naš list in „Slov. Gospodarja.“ Ker je slavna ptujska cenzura ta napad pustila, ga tudi mi pustimo — v nemar.

72 milijard državnega dolga. Sekcijski šef avstrijskega finančnega ministrstva dr. pl. Grimm je v seji enquete o uravnavi meloracijskih stremeljenj izjavil, da bo imela naša država ob koncu 4. vojnega leta nič manj nego 72 milijard dolga. Na vsako osebo bo prišlo dne 30. junija 1918 nič manj nego — 2475 K državnega dolga. Samo za plačevanje obresti se bo rabilo 4335 milijonov K. To so ogromne številke!

Trgovci, pozor! Mlad invalid, star 22 let, ima veliko veselje do trgovstva in se želi izučiti. Fant je priključljiv zunanosti, lepega vedenja, pošten in zanesljiv. Lahko opravlja vsa težka dela. Prosim gg. trgovce, ki bi ga sprejeli, da to javijo na moj naslov: Dr. K. Verstovšek, poslanec, Maribor.

Nov vozni red na železnicah. Si 15. januarjem bo uveden na državnih in zasebnih železnicah nov vozni red. Zmanjšano bo število osebnih vlakov, ki bodo vozili tudi počasneje.

Za družine Amerikancev. Opozorjamo še enkrat vse tiste, ki imajo starše ali pa sinove v Ameriki in so dobivali od tam vedno denar od svojcev, da spadata glede podpor pod zakon z dne 17. avgusta 1917, drž. zak. št. 376, kateri jim določuje oskrbovalnino. Zglasiti se morajo potem občin pri glavarstvih. Notranji minister grof Toggenburg je javil g. poslancu dr. Verstovšku, da je naročil namestniji v Gradcu, da se ugotovi vloženim prošnjam.

Pogreb in oporoka Pernerstorferja. Dne 9. t. m. se je vršil na Dunaju pogreb socialdemokratskega poslanca in podpredsednika avstrijske državne zbirnice, Pernerstorferja. Pogreb se je vršil brez vraga cerkvenega obreda, ker je Pernerstorfer v svoji zadnji oporoki določil sledeče: „Določam, da se vršiti moj pogreb brez vsakih cerkvenih obredov in želim, da se zapojejo samo tri posvetne pesmi sicer: „Kvišku, socialisti, strnite svoje vrste!“ Naualje: „Bog, ki je ustvaril železo“ in končno „Zapojte pesem o visoki nevesti!“ Zadnji stavek v Pernerstorferjevi oporoki se glasi: „Umrjem v trdnem prepričanju v udivljajivost človeštva in v zmago socializma.“ Pernerstorfer je umrl kot brezverec in bil kot tak tudi pokopan. Pogreba se je udeležilo 5 ministrov, predsednik zbornice dr. Groß in podpredsednik dr. German. V slovo sta mu govorila dr. Groß in vodja avstrijske nemške socialne demokracije dr. Adler.

Nemškonacionalni poslanec Malik, ki je bil v Przemyslu vjet, je bil sedaj od Rusov izpuščen iz vojnega vjetništva in se vrača domov. Dospel je že na Avstrijsko.

Podraženje tobačnih izdelkov. Od 15. januarja 1918 naprej stopijo v veljavo zvišane cene za tobačne izdelke. Za posamezne vrste smodk, cigaret in tobaka bodo naslednje: Regalia Media 50 v, Trabukko 44, Britanica 36, Virginia 24, Kuba 23, Brasil Virginia 18, Portorico 16, kratke 12, egiptovske cigarete 16, šport 6 1/2, fin ogrski cigaretni tobak 2 K 50 v, Hercegovina (25 gramov) 1 K 80 v, fin turški 3 K, navadni deželni tobak zavojček 14 v. Poleg zvišanih cen je zadela tobakarje še ena neprijetnost. Tobaka bo tudi polovico manj kot dosedaj.

Gospodarske novice.

30 gramov masti za osebo. Urad za ljudsko prehrano na Dunaju je odredil, da se sme za osebo in teden porabiti samo 30 gramov masti. To bi bilo na leto samo 1 1/2 kg na osebo. To določilo velja za vse avstrijske dežele.

Licitacije konj. V štabilni konjski bolnišnici v Mariboru se radi nastalih ovir do preklica ne bodo vršile licitacije konj.

Kaj so vse med drugim rekvirirali med štajerskimi kmeti. Od pridelkov leta 1917 so rekvirirali do srede decembra 1917 pri štajerskih kmetih to-le: sadja 8018 vagonov, repe 4811 vagonov, krompirja 1125 vagonov, pšenice 268 vagonov, rži 189 vagonov, ječmena 21 vagonov, koruze 33 vagonov, ajde 9 vagonov, prosa 5 vagonov, ovsa 130 vagonov, fižola 1 1/2 vagona, zelja 80 vagonov. Vsega skupaj približno 13.800 vagonov.

Usoda svinj v Nemčiji. Kakor poročajo iz Berlina, bodo morali v Nemčiji vsled pomanjkanja žita, krompirja in drugih krmil poklati v kratkem času nič manj nego 5 1/2 milijona svinj. Nemčija ima se-

daj okrog 13 milijonov svinj, od katerih je baje samo 1 milijon plemenih svinj. Nemški prehranjevalni urad je izdal povelje, da se morajo svinjaki v Nemčiji izprazniti še tekom tega meseca.

Stroga straža na ogrsko-moravski meji. Ogrska vlada je na zahodni meji, posebno proti Moravski ustanovila strogo obmejno stražo. Stražniki imajo naročilo, da morajo strogo paziti, da se ne utihotaplja živil iz Ogrske na Moravsko in da ne bodo Čehi agitirali med Slovaki za češko-slovaško ujedinenje. Na vsakih 150—200 korakov stoji en stražnik.

Dopisi.

Maribor. Dne 25. januarja se bo v frančiškanski cerkvi kakor navadno slovesno obhajal praznik Matere Milosti. Vabimo hvaležne Marijine častilce, da se te svečanosti kolikor mogoče pridno udeležijo.

Št. Lovrenc nad Mariborom. Na boštjansko nedeljo, t. j. dne 20. januarja, se bo pri nas vršil gospodarski shod. Naprošen je tudi en državni in deželni poslanec. Domačini in sosede, pridite! Shod se vrši v Kodrovi gostilni.

Kozje. Dne 30. dec. 1917 se je vršil v Kozjem gospodarski sestanek, ki ga je sklical poslanec g. dr. Jankovič. Sešli so se kljub silnim sneženim zametom zastopniki vseh stanov iz celega obširnega kozjanskega okraja, da so čuli poročilo svojega poslanca in potožili o svojem gorju in o stiskah, ki jih je povzročila sedanja vojna. Shod je otvoril s krasnim pozdravnim govorom g. dekan Tomažič, ga vodil, se ves čas prav živahno udeleževal debate in dokazal, da mu bile njegovo plemenito srce za naše ljudstvo, da čuti in trpi z našim narodom. G. dr. Jankovič je v poldrugournem govoru zbral dogodke, ki so zadeli naš narod od začetka vojne do sedaj, posebno tudi preganjanje, ki so ga pretrpeli mnogi nedolžni Slovenci, razložil je vzroke sedanje gospodarske krize, ki nje nega konca še ne vidimo v doglednem času, dal nasvete, kako se nam je ravnati, da vzdržimo. Obširneje je razpravljal o boju radi davka na vino, okolnost, ki je posebno za naše vinorodne kraje prav posebne važnosti. Razložil je delovanje Jugoslovanskega kluba, ki nad njim plapolata zastava naše lepše bodočnosti: edinstvo, pojasnil pomen majniške deklaracije. Izvajanja g. dr. Jankoviča so sprejeli zborovalci z navdušenjem in upanjem na boljšo bodočnost. Nekateri izmed poslušalcev so nato govorili o stiskah, ki teže naš narod, posebej to se čule pritožbe radi neprestanih rekviriranj pridelkov, ki jih kmet prideluje dočim na drugi strani ni dobiti predmetov, ki jih rabi kmetovalec in jih sam ne pridelava, tako usnje, droži, sol, žveplenke in drugo. Končno je še obširneje govoril o gospodarsko političnem pomenu majniške deklaracije notarski kandidat Anton Koder, ki je predlagal naslednjo resolucijo.

»Zborovalci zbrani dne 30. decembra 1917 na gospodarskem shodu v Kozjem, 1. sprejmejo poročilo svojega poslanca g. dr. Franca Jankoviča z zadovoljstvom na znanje ter mu izrekajo za njegovo dosedanje uspešno delovanje, ko rabi naš narod za svoje zastopnike cele može in neomahljive značaje, svojo zahvalo in svoje popolno zaupanje; 2. pozdravljajo z veliko radostjo dejstvo, da so se sešli vsi Slovenci, pripadniki vseh slovenskih strank in struj k skupnemu delu za življenjske interese našega naroda, da smo vendar enkrat pomedli s stariim slovenskim grehom: nesloga, ki je bila najuspešnejše orožje naših narodnih nasprotnikov v boju proti nam; izražamo svojo željo, da bi v narodnih vprašanjih složno nastopali in v slogi gradili trdne temelje svoje narodne bodočnosti; 3. Pozdravljajo ustanovitve Jugoslovanskega kluba, ki v njem edinem vidijo jamstvo svoje boljše narodne bodočnosti, se z navdušenjem pridružujejo majniški deklaraciji, zahtevajoči državno zjedinenje Slovencev, Hrvatov in Srbov pod hab-burškim žezlom, zavedajoči se, da zamore rešiti jugoslovanski narod le popolna izvedba našega minimalnega programa, izraženega v majniški deklaraciji, ki nam prinese predvsem tudi gospodarsko rešitev; izražajo poslancem, združenim v Jugoslovanskem klubu zlasti tudi njegovemu načelniku g. dr. Korošcu, svojo popolno zaupanje in odkrito zahvalo za njihovo neupogljivo nastopanje in nesebično delovanje za koristi našega naroda; zagotavljamo jih, da stojimo za njimi kot en mož in da morebitni razdiralci med nami ne bodo želi uspeha; 4. žele, da se skoro sklene mir, mir, ki bo trajen in bo prinesel narodom rešitev njihovega obstoja v bodočnosti, da se bodo mogli kulturno in gospodarsko razvijati in

ne bodo sužnjili drug drugemu.« Resolucijo so sprejeli zborovalci z navdušenjem. S trikratnim »Živijo« klicem na našega cesarja Karla so se zborovalci razšli in izrazili željo, da bi se še večkrat priredili taki sestanki.

Žalec v Savinjski dolini. Izobraževalna društva v Žalcu in Petrovčah prirede v nedeljo, dne 27. t. m. ob 3. uri popoldne v Hodnikovi dvorani v Žalcu slavnost v prid ubogim domačim in begunskim otrokom. Na vzporedju je govor našega velikega mladinskega organizatorja profesorja dr. Jos. Hohnjec in dve predstavi. Slovenski domoljubi pridite v obilnem številu in pokazite z dejanjem, da je vam na srcu bodočnost slovenskega naroda — uboga slovenska mladina.

Celje. Celjski občinski svet je v svoji seji dne 29. dec. 1917 pretresaval računski zaključek za leto 1916 ter proračun za leto 1918. Iz poročila izvemo, da je občinski svet blagovolil šulvereinski podružnici v Hrastniku nakloniti 50 K. Preveč denarja je, hvala Bogu, še vedno na celiskem magistratu. Mestna elektrarna je leta 1916 imela 8522 K 23 v. dobička, nemški kino 103 K 78 v.; mestna klavirica pa je imela 7973 K izgube, mestni pogrebni zavod 1677 K. Županu so zvišali funkcijsko doklado na 4000 K. Regularili so plače mestnim uslužbencem. Proračun za leto 1918 izkazuje 214.499 K izgube, ki se pokrije z 80% občinsko doklado na zemljiški in hišnopajemninski davek (85.024 K); z 10% najemninsko doklado na popravljeno najemnino (83.520 K); s 50% občinsko doklado na splošni dohodninski davek (15.000 K); s 60% doklado na davek od plač (300 K); z davkom na pivo (K 1.50 od 1 hl) 2500 K; z užjanskim davkom na vino (20.850 K), kar bo zneslo 216.344 K, tako da bo še 1844 K prebitka. — Gospodarstvo pa tako!

Zadnja poročila došla v petek dne 14. januarja.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 13. jan.

Italijansko bojišče.

Na obeh straneh Brente je postajal artilerijski ogenj mimogrede silnejši.

Iz nemškega poročila.

Berolin, 13. jan.

Francosko bojišče.

Na mnogih delih bojišča povečan artilerijski ogenj.

Ruska ustavodajna skupščina.

Ruska ustavodajna skupščina bo baje sklicana dne 21. januarja. Če ne bo Lenin zopet odgodil.

Kaledin in Angleži.

General Kaledin je v brezžični zvezi z angleškim glavnim vojnim stanom v Mezopotamiji.

Avstrija posredovalnica med Nemčijo in Anglijo?

Ogrski grof Julij Andrassy objavlja v švicarskem listu »Revue politique internationale« članek, v katerem poziva Anglijo, naj začne z iniciativo za splošni sporazumni mir. Avstrija bi se čutila srečno, če bi mogla nastopiti kot častni posredovalec med Anglijo in Nemčijo. Andrassy pravi, da Avstrija ne zahteva drugih pridobitev nego Lovčen in uravnava meje v Karpatih.

Ali bo Amerika pomagala?

Angleški municijski minister Churchill je v nekem govoru, ki ga je imel ob navzočnosti ameriškega poslanika, ugotovil popolno soglasje med govoroma Lloyd Georgea in Wilsona. Iz soglasja glede na vojne cilje naj sledi soglasje vojnega delovanja. Amerika naj kakor hitro mogoče pošlje svoje vojake v Evropo. Anglija bo žrtvovala vse, kar more dati. Če četverosporazum porabi vse svoje moči, bo dobil. Nemške čete so od vzhodne fronte že na poti na zahodno fronto. Obklaj, ki presegajo vse, kar je bilo dosedaj, se zbirajo; toda četverosporazum ima popolno zaupanje. Iz Washingtona pa prihaja časniška vest, da Amerika baje ne bo poslala vojakov v Evropo. Kmalu se bo pokazalo, ali je ta vest resnična.

Vabilo na naročbo.

Nedavno smo priložili položnice vsem cenjenim naročnikom, da nam morejo poslati naročnino za prihodnje leto. Storili smo to zato tako zgodaj, ker imamo v upravnistvu koncem decembra velikansko dela. Prosimo toraj cenjene naročnike, naj že zdaj začnejo pošiljati naročnino za leto 1918 raditega, da se nam ravno ob novem letu ne bo delo v upravnistvu preveč kupičilo.

Ako ima kdo naročnino že naprej plačano za l. 1918, naj danes priloženo položnico shrani za pozneje.

Položnice se naj natančno izpolnijo. Kdor je list dobival že dozdaj, naj napiše na vrhu nad besedo „Položnica“ besede: **Star naročnik.** in naj zraven pristavi številko, ki jo najde na ovitku, pod katerim se mu list pošilja, kdor pa lista ni dobival, pa naj na ravno istem mestu napiše besede: **Nov naročnik.** Ako se bodo cenjeni naročniki tega strogo držali, potem pri dopošiljanju lista ne bo pomot.

Draginja vedno bolj raste. Podražil se e namreč papir za 600%, barva za 400%, surovo olje za 300%, masaza valjarje celo za 1000%, kurjava za 500% i. t. d. Prisiljeni smo zato za prihodnje leto zvišati naročnino Straže. Za l. 1918 bo toraj stala Straža celoletno K 12—; polletno K 6—; četrletno K 3— in mesečno K 1-20.

Cenjene naročnike vljudno prosimo, da nam ostanejo zvesti ter nam pridobivajo še novih naročnikov, da se naše vrste podvojijo.

Mi pa obljubimo, da bomo ostali zvesti svojim načelom in bomo z vso odločnostjo branili pravice slovenskega ljudstva zoper vse njegove sovražnike, dokler ne dosežemo srečne in proste jugoslovanske države, v kateri bo prost Slovenec sam svoj gospodar!

Vojakom

na bojišču primanjkuje berila. Matere, sestre naročite svojim možem, sinovom in bratom „Stražo“ in „Slovenski Gospodar“.

„Straža“

stane za 3 mesce 3 K.

„Slovenski Gospodar“

stane za 3 mesce 1 K.

Vpošljite naročnino in natančni vojno-poštni naslov.

„Slovenski Gospodar“ in „Straža“

se prodajata v naslednjih prodajalnah in tobakarnah:

V Mariboru:

Prodajalna tiskarne sv. Cirila, Koroška ulica št. 5.
Papirna prodajalna Pristernik, Tegetthoff-ova ulica.
Trafika Handl v Tegetthoff-ovi ulici, Trgovina Czadnik v Stolni ulici.
Trafika na Glav. trgu (zraven rotovža).
Papirna trgovina Weixl Glavni trg.
Lagler Jos. Schmidpl.
Trafika Jož. Ortner, Schmidplatz 2.
Trafika v Gosposki ul. (nasproti hotela nadvojvoda Ivan).
Trafika v Grajski ulici.
Coretti, Grajski trg 7.
v Tegetthoff-ovi ulici (g. Žitko, blizu glavnega kolodvora).
Trafika Žitko, Melje.
Trafika na Tržaški cesti (nasproti magdalenski cerkvi).
Papirna trgovina Scheidbach, Magdalenski trg 9.
Trafika Maher, Magdalenski trg.
Trafika Nerat, Franc Jožefova cesta 31.
Kresnik Ana, Franc Jožefova cesta 33.
Fleischmann v Krčevinah pri Mariboru.

Andritz pri Gradcu:

Trafika Schlacher Marija.

Brežice:

Trgovina g. Antona Umek.

Celje:

Papirna trgovina Goričar & Leskošek.
Trafika v Narodnem Domu.
Knjigarna gosp. Adler.

Celovec:

Trgovina g. J. Vajnceri, Velikovaška cesta 5.

Sv. Duh-Loče:

Gosp. Kristel Ferdinand (organist).

Dobrna pri Celju:

Trafika Ropan Alojzija.

Dolenji Logatec:

Trafika A. Kraigher.

Fram:

Trgovina Janeza Kodrič.

Fohnsdorf:

Trgovina Jurija Gajšek.

Gradec:

Zeitungsstand A. Klöckl, Jakominiplatz.
Zeitungs-Exp. Kienreich, Sackstr. 4.

Guštanj (Koroško):

Trgovina g. Vinko Brundula.

Št. Ilj v Slov. gor.:

Organist g. Anton Rozman (stara šola).

Sv. Jakob v Slov. gor.:

Trgovina g. Frid. Zinauer.

Sv. Jurij ob juž. žel.:

Trgovina M. Zorko.

Kozje:

Trafika Vahčič.

Laški trg:

Trgovina Osolin Jos.

Lebring:

Knjigarna Scheidbach.

Sv. Lenart v Slov. gor.:

Trgovina gosp. Antona Zemljčič.

Leoben:

Nickl Rupert.

Ljutomer:

Trgovina g. Alojzija Vrščič.

Mala nedelja:

Trgovina Senčar Fr.

Novacerkev pri Celju:

Jankovič Antonija.

Petrovče:

Trgovina Polanc Jozef.

Ptuj:

Trafika Franc Julis Glavni trg.

Podlehnik pri Ptuj:

Trgovina gosp. A. Marinčič.

Postojna:

J. Marinšič.

Radgona:

Trgovina gosp. Antona Korošec.
Trgovina A. Krempel.

Ruše pri Mariboru.

Organist g. Ivan Nep. Slaček.

V Slov. Bistrici:

Prodajalna g. Roze Pičl.

Slov. Gradec:

Trgovina g. Bastjančič.

Sternal:

Cisel Matilda.

Šmartin na Pohorju:

Trgovina g. Janeza Kos.

Šoštanj:

Trgovina g. Ane Topolnik.

Sv. Trojica v Slov. gor.:

Trgovina g. Peter Čauš.

Sv. Tomaž pri Ormožu:

Trgovina g. J. Kegel.

Sv. Vid pri Ptuj:

Trgovina D. Tombah.

Veržej:

Trgovina gosp. Marije Koroša.

Vojnik:

Trgovina g. A. Brezovnik.

Vransko:

G. Brezovšek Ernest.

Žetale:

Trgovina gosp. Mat. Berlig.

„Slovenski Gospodar“ izhaja vsak četrtek in stane za celo leto 8 K, za pol leta 4 K, za četrt leta 2 K. Naročnina se najlozje pošilja po poštni nakaznici pod naslovom: **Upravištvo „Slov. Gospodarja“, Maribor.** Posamezna številka stane 16 vin.

„Straža“ izhaja vsak ponedeljek in petek popoldne. Naročnina za „Stražo“ znaša za celo leto 12 K, za pol leta 6 K in za četrt leta K 3—. Naslov za pošiljatev naročnine: **Upravištvo lista „Straža“, Maribor.** Pozamezna številka stane, kedar obsega 8 strani, 16 v, na 4 straneh pa 10 v.

Kdor še ni naročen na „Slov. Gospodar“ in „Stražo“, naj to takoj stori. Oba lista pri-našata zanimive novice iz domačih krajev, z bojišč, iz tujine, objavljate važne uradne odredbe, cene živini in pridelkom itd. itd. Naročajte naše liste vojakom na bojišču. Ako hočeš kako reč dobro prodati ali najti kupca, inseriraj v „Slov. Gosp.“ in „Straži“.

Gostilna

Alojzija Weber

Kamnici pri Mariboru

priporoča svoja izvrstna nova in stara vina, sadjevec, mrzla in topla jedila v vsakem času v veliki izbi. Cene zmerne, postrežba točna!

Za pristnost in izvor se jamči v polnem obsegu.

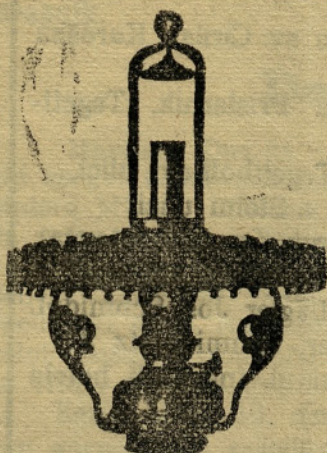
VINA bela, rdeča in črna
(dalmatinska) od 56 l naprej
po povzetju prodaja in razpošilja trdka
F. CVITANIC vdova **V MARIBORU**,
Šolska ulica št. 5.

SUHE GOBE (JURČKE)

kupuje v vsaki množini in po najvišjih cenah

M. RANT, KRANJ,

največja eksportna trdka suhih gob.

Edina štajerska steklarska narodna trgovina

Na debelo!

Na drobno!

FRANC STRUPI :: CELJE

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirov za slike. — Prevzema vse steklarske del pri cerkvah in stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Ustanovljeno l. 1893.

Ustanovljeno l. 1893.

Vzajemno podporno društvo

v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Devoljuje članom posojila proti poročtvu, zašlavi življenjskih polic, posestev, vrednostnih papirjev ali za znanbi na službene prejemke.

Vračajo se posojila v 7 1/2, 15 ali 22 1/2 letih v odsekah ali pa v poljubnih dogovorjenih obrokih.

Kder želi posojilo, naj se obrne na pisarno v Ljubljani, Kongresni trg št. 18, ki daje vsa potrebna pojasnila.

Zadruga sprejema tudi hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2 %.

Društveno lastno premoženje znaša koncem leta 1915 519.848.40 kron. Deležnikov je bilo koncem leta 1915 1924 s 15.615 deleži, ki reprezentirajo jamstveno glavnice za 6.089.850 kron.

Ušeneč, krepak in zdrav s primerno šolsko izobrazbo se s reje me takoj v trgovini z mehanim blagom L. Schwentner na Vranstem.

Kupi se najnovejši Herderjev Konversationslexikon in Wolf v slovar. Kaplanja v Rbnici nad Mariborom.

Stare cape in cunje

kupuje po najvišjih cenah vsake množino Janko Artman Sv. Jur ob juž. žel.

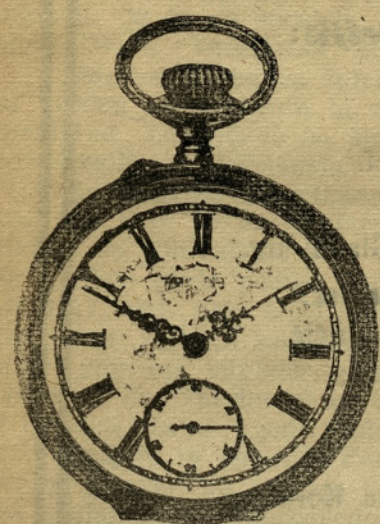
GOBE

lepo posušene kupim tudi letos v vsaki množini. V prvi vrsti kramne gobe, potem leske i. t. d. Prosim sušiti in ponuditi same take vrste gribnih gob, ki jih poznate kot usušene. — Rudolf Starovašnik, ekapori gob v Konjicah Štajerske.

Dva viničarja,

le samostojne in spretna strokovne osebe, sprejemajo pod ugodnimi pogoji, kot 2000 ozir. 1500 kron plače, letno 2-3 sezone obr. kos njive, stanovanj, iz vinograda deputat. Za prehrano je dobro prekrbljeno. Le strokovno izobražene osebe se naj oglašijo pisмено ali ustmeno pri upravniku „Straže“.

Ure! Ure!

V veliki izbiri in po nizkih cenah.

Za vsako uro se jamči!

Precizijske ure, Schaffhausen, Zenith, Omega, Eterne
Obala: Za kratkovidne nova, zboljšana stekla.

Frano Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,

Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

KUPIM

vinske drože ter tropine

v vsaki množini.

Cenj. ponudbe naj se pošiljajo žganjarni.

ROBERT DIEHL, Celje.

Naročajte, priporočajte, podpisajte v prvi vrsti sve list v Novem mestu

Dolenjske Novice

vsi dolenjski rojaki, ki živite na zelenem Štajerskem. Naprej plačana letna naročnina 3 krone.

Vsako množino

želoda

kupuje trdka Anton Kolenc, Celje, ter preskrbi tudi izvozno dovoljenje. Plača se po maksimalni ceni.

IZDELOVANJE

raznovrstne cerkvene oprave, kot oltarjev, kipov, vojnih spominskih plošč, kakor tudi prenovljanje istih ohranite po končani vojski našemu slovenskemu umetniku podobarju in pozlatarju

Ivanu Sojč

Maribor, Reiserjeva ulica št. 26.

Čevlji

z lesenimi podplati,

najboljše kakovosti, okovani, znotraj obloženi kožuhevino.

Št. 26—28	K 14.—
" 29—34	K 17.—
" 35—38	K 20.—
" 39—41	K 23.—
" 42—46	K 26.—

Pošiljanje po pošti. Povzetje. Zamenjava devoljem. Poština in stroški pošiljanja do 5 kg 1 K 40 v

M. Schram, Maribor ob D.

GOSPOSKA ULICA.

GOSTILNA

pri Vogrincu v Kamnici

[pri Mariboru]

priporoča svoja pristna, izborna stara in nova vina iz okolice, sadjevec in pristno žganje. Izborna kuhinja in točna postrežba!

Gostilna

Narodni Dom

v Mariboru

se priporoča cenj. občinstvu v Mariboru, v okolici in vsem, ki potujejo v Maribor. Točijo se najfinejša vina: Pekarčan i. t. d. Priznana dobra kuhinja.

V Narodnem Domu se vedno najde poštena slovenska družba.

Se priporočata

A. in L. Stelzer.

Knjigarna, umetnine in muzikalije.

Goričar & Leskovšek

Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na debelo in drobno, priporoča: trgovcem in preprodajalcem velikansko izbero dopisnic XX po raznih cenah XX
Za gostilničarje: Papirnat servijete vsled novih predpisov namestnije v Gradcu po zelo nizkih cenah